

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Իշխանական Յերթական Խաղեր

Յառաջիկայ Ապրիլին, Հայաստանի մեջ տեղի պիտի ունենան Ազգային ժողովի ընտրություններ: Նոր Սահմանադրութեամբ երկիրը պիտի անցնի վարչապետական կառավարման ու հետեւաբար, այս ընտրությունները շատ աւելի կարելու կը նկատուին, քան նախապես տեղի ունեցող խորհրդարանական ընտրությունները:

Այս օրերուն ընդդիմադիր կուսակցությունները որոնումներու մեջ են՝ ընտրական դաշինքներ կազմելու նպատակաւ: Արդէն իսկ երեք կուսակցություններ՝ «Լուսաւոր Հայաստան», «Քաղաքացիական Պայմանագիր» եւ «Հանրապետութիւն» կուսակցությունները յայտարարած են, ընտրություններուն միասնական ցանկով ներկայանալու մասին: Հրապարակի վրայ կան տասնեակ մը այլ կուսակցություններ, որոնք եւս հանդէս կու գան որպէս ընդդիմադիր ու կը պատրաստուին մասնակցելու ընտրություններուն: Լաւագոյն պարագային իսկ, ընդդիմադիր հայեացքներ ունեցող զանազան ծայրերը պիտի բաժնուին չորս, հինգ եւ դեռեւս աւելի դաշինքներու եւ կուսակցություններու միջեւ, այդպիսով դիւրացնելով ՀՀ-ի գործը: Այդ կուսակցությունը արդէն իսկ իր զինանոցին մեջ ունի բաւական մէջ լծակներ, սկսած ընտրակեղծիքներէն, քուէարկողներուն վրայ գործադրելի ճնշումները, պետական կառոյցներու օգտագործումը եւ նիւթական անսահման միջոցներ, արդիւնքները իր ուզած հունին մէջ դնելու ու յաղթանակի հասնելու համար:

Վերջին օրերուն յայտարարուեցաւ նաեւ մեծահարուստ գործարար եւ «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան հիմնադիր Գագիկ Ծառուկեանի քաղաքական ասպարէզ վերադարձի եւ որպէս իշխանութիւններուն ընդդիմադիր ընտրություններուն մասնակցելու մտադրութեան մասին: Այս պարագան շատերու մօտ կասկած կը յառաջացնէ ու կը դիտուի որպէս թելադրուած քայլ՝ ընդդիմադիր հատուածի ծայրերը առաւել եւս փոշիացնելու նպատակով:

2015-ին Փետրուարին Սերժ Սարգսեան հրապարակային մեղադրանքներով, Ծառուկեանին պարտադրած էր հեռանալ քաղաքականութենէն՝ սպառնալով իրմէ խլել իր հարստութիւնը, երբ ան կը փորձեր Լեւոն Տէր Պետրոսեանի հետ դաշինք կազմել:

Այս բոլորը նկատի առնելով, քաղաքական շրջանակներու մօտ տիրող կարծիքը այն է թէ, Գագիկ Ծառուկեանի վերադարձով, իշխանութիւնները կը փորձեն աւելի ամուր ապահովագրել իրենց յաղթանակը եւ եղածը պէտք է դիտել որպէս Հայաստանի ժողովուրդի գլխուն՝ հերթական խաղ:

«ՄԱՍԻՍ»

ՄԱԿ-ի Մօտ Ամերիկայի Դեսպանը 1915-ի Իրադարձութիւնները Բնորոշած Է Որպէս Ցեղասպանութիւն

ՄԱԿ-ի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Սամանթա Փաուլըրը, անցեալ շաբաթ 1915 թուականի իրադարձութիւնները բնորոշած է որպէս ցեղասպանութիւն: Այս մասին կը հաղորդէ Associated Press լրատուական գործակալութիւնը: Նիւ Եորքի մէջ, Խաղաղութեան Նոպէլեան մրցանակի դափնեկիր՝ Էլի Վիգելի յիշատակին նուիրուած արարողութեան ժամանակ, Սամանթա Փաուլըրը խօսած է մինչ օրս շարունակուող պատմական անարդարութիւններու մասին, անոնց շարքին յիշատակելով նաեւ Հայոց ցեղասպանութեան ժխտումը:

Գործակալութիւնը կ'ընդգծէ, որ յայտարարութիւնը արտառոց էր, հաշուի առնելով, որ Սամանթա Փաուլըրը կարգավիճակով Ամերիկայի երկրորդ ամենաբարձրաստիճանի դիւանագետն է եւ կրնայ այս ընկալուել որպէս անոր կողմէ քննադատութիւն Պարաք Օպամայի հասցէին, որ խոստացած էր յաղթանակի պարագային ճանչնալ հայերու ջարդերը, որպէս ցեղասպանութիւն, բայց յետոյ պարբերաբար դրժած էր խոստումը՝ «Ապրիլի 24-ի իր ուղերձներուն մէջ տեղի ունեցածը բնորոշելով որպէս 20-րդ դարու առաջին զանգուածային կոտորածներ եւ ողբերգութիւն, որ պէտք է կրկնուի», - կը յիշեցնէ Associated Press:

Սամանթա Փաուլըրը մինչեւ Օպամայի վարչակազմի անդամ դառնալը ամերիկեան հեղինակաւոր Բիւլլիթթըրը մրցանակի արժանա-

ՄԱԿ-ի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Սամանթա Փաուլըր

ցած լրագրող էր, որ յաճախ կ'անդրադառնար ցեղասպանութիւններու հարցով Միացեալ Նահանգներու վարած քաղաքականութեան:

Միացեալ Նահանգներու Պետական Քարտուղարութեան խօսնակ Մարք Թոնըրը պնդած է, թէ այս հարցով ամերիկեան պաշտօնական ուղեգրիչը չէ փոխուած: «Նախագահն ու վարչակազմի միւս բարձրաստիճանի պաշտօնեաները բազմիցս սպացած են եւ ճանչցած մէկեւեկ միլիոն հայերու նկատմամբ իրականացուած վայրագութիւնները՝ ընդգծելով, որ պատմական փաստերու ամբողջական, անկեղծ ու արդար ճանաչումը կը բխի բոլորի շահերէն», - յայտարարած է Պետական Քարտուղարութեան խօսնակը:

ՄԴՀԿ Մասնակցեցաւ Փաղանգաւոր Կուսակցութեան 80-Ամեակին

Ընկերներ Գրիգոր Խոտանեան եւ Թադէոս Քերոզլեան եպիսկոպոս Ձէյտանին կը յանձնեն ՄԴՀԿ-ի կողմէ պատուոյ յուշատախտակ մը

Շաբաթ, Դեկտեմբեր 3-ին երեկոյեան, Պըրպլէնքի «Starlight» սրահին մէջ տեղի ունեցած պաշտօնական ճաշկերոյթի մը ընթացքին նշուեցաւ Լիբանանեան Փաղանգաւոր կուսակցութեան հիմնադրութեան 80-ամեակը:

Հանդիսութեան հրաւիրուած էին Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւնը, Ընկերվարական Յառաջդիմական Կուսակցութիւնը, Լիբանանեան Ուժերը եւ այլ կազմակերպութիւններ:

Շաբ.ը էջ 4

Սփիւռքահայ Արուեստագետներ Որպէս Դիտորդ Պիտի Մասնակցին Հայաստանի Ընտրություններուն

«Արդարութիւն Հայաստանում» նախաձեռնութեան անդամները տեսակապով մամուլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեցին, որ յառաջիկայ Ապրիլին տեղի ունենալիք ընտրութիւններու ժամանակ խումբ մը սփիւռքահայ արուեստագետներ պիտի գան Հայաստան՝ որպէս դիտորդ հետեւելու գործընթացին:

Ասուլիսի մասնակիցներէն՝ գանատահայ դերասանուհի եւ արտադրող Արսինէ Խանճեան այս առթիւ յայտարարեց, որ այժմ սփիւռքի մէջ կայ մի քանի կազմակերպուած խումբ, որոնք կը գործն տարբեր երկրներու մէջ եւ աշխատանքներ կը տանին ցանկացողներու հետ, որպէսզի Ապրիլին անոնք պատրաստ ըլլան դիտորդական աշխատանքներ կատարելու եւ երկրին օգուտ տալու համար:

Գանատահայ դերասանուհին յիշեցուց, որ իրենց նախաձեռնութեան նպատակն է օգնել Հայաստանին, որ կը գտնուի ոչ այնքան լաւ վիճակի մէջ: «Մարդու իրաւունքներու ոտնահարումները, արդարադատութեան բացակայութիւնը, արտագաղթը մեծ մտահոգութիւն յառաջացուցած են նաեւ Սփիւռքի մէջ», - ըսաւ ան:

«Արդարութիւն Հայաստանում» նախաձեռնութեան միացած է ընդամէնը 4400 քաղաքացի, որովհետեւ սփիւռքահայերը կտրուած են Հայաստանի քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական իրադարձութիւններէն», - Մամուլոյ ասուլիսի ժամանակ ըսաւ ամերիկահայ ռոք երաժիշտ եւ երգահան, աշխարհահռչակ System of a Down խումբի հիմնադիր եւ մենակատար Սերժ Թանքեանը:

«Մարդիկ, որոնք քաղաքական հարցերով զբաղած են, կը միանան մեր ստորագրահաւաքին, իսկ միւսները, որոնք այսպէս ասած, քաղաքական մարդիկ չեն, չեն միանար», աւելցուց Սերժ Թանքեանը:

Գանատահայ յայտնի միջազգային բեմադրիչ՝ Ատոմ Էկոյեան իր կարգին յայտնեց, որ 2017-ի Ապրիլին իրենք պիտի փորձեն ընտրողներուն համոզել, որ տէր կանգնին իրենց քուէներուն: «Խնդիրն այն է, որ մենք պէտք է կարողանանք կրթել Հայաստանի քաղաքացիներուն, որպեսզի ճիշդ քուէարկեն: Բայց նախ քաղաքացիները իրենք պէտք է ցանկութիւն ունենան կրթուելու եւ իմանալու, թէ ինչպէս տէր կանգնիլ իրենց ձայնին», ըսաւ Էկոյեան:

Սերժ Սարգսյանը եւ ԱՄՆ-ի Ընտրեալ Փոխնախագահ Մայք Փենսը Զեռախօսազրոյց են Ունեցել

Միացեալ Նահանգներու նոր վարչակազմի օրով հայ-ամերիկեան քաղաքական, տնտեսական յարաբերութիւններու արդի բարձր մակարդակը ոչ միայն կը պահպանուի, այլեւ նոր լիցք կը ստանայ: Ըստ Հայաստանի նախագահի լրատուական ծառայութեան, այս մասին երկուստեք ընդգծուած է նախագահ Սերժ Սարգսյանի եւ ԱՄՆ-ի նորընտիր փոխնախագահ Մայք Փենսի հեռախօսազրոյցի ժամանակ:

1 Դեկտեմբերին կայացած գրոյցի ընթացքին նախագահ Սերժ Սարգսյանը անգամ մը եւս շնորհաւորած է ԱՄՆ-ի ընտրեալ նախագահ թրամբին եւ անոր խումբին ընտրութիւններուն տարած յաղթանակի կապակցութեամբ՝ մաղթելով «յաջողութիւններ պատասխանատու առաքելութեան իրականացման գործին»: Անդրադարձ եղած է նաեւ փոխարարած հետաքրքրութիւններկա յացնող օրակարգային հարցերուն, այդ կարգին՝ տարածաշրջանային խնդիրներուն եւ մարտահրաշխաններուն:

Ամերիկայի հայկական համագումարի տարածաշրջանային տնօրէն Արփի Վարդանեանը «սպասողական» բնութագրած է իրավիճակը: Ըստ անոր, տակաւին ժամանակ պէտք է, հասկնալու համար, թէ արտաքին քաղաքական ինչ դիրքորոշում պիտի որդեգրէ Տոնալտ թրամբի վարչակազմը միջազգային հրատապ խնդիրներուն կատմամբ:

Հայաստան-ԱՄՆ յարաբերութիւններէն գատ, Ամերիկայի հայկական համագումարի տարածաշրջանային տնօրէնը առանձնացուց երեք հարց, որոնց ուղղութեամբ ԱՄՆ-ի հայկական կառույցները պի-

տի կեդրոնացնեն իրենց ջանքերը նաեւ թրամբի վարչակազմի պաշտօնավարման օրով: Անոնք են՝ Հայոց ցեղասպանութեան փաստի ճանաչում, աջակցութիւն Լեւնային Ղարաբաղին եւ սուրիահայերու խնդիր:

Օրեր առաջ թրամբի վարչակազմի պաշտօնավարման շրջանին հայ-ամերիկեան յարաբերութիւններու հեռանկարներուն անդրադարձած էր նաեւ Հայաստանի՝ ԱՄՆ-ի դեսպան Ռիչըրտ Միլը: Միացեալ Նահանգներու նախագահական ընտրութիւններու օրը ան յայտարարած էր՝ «Ով էլ ընտրուի ԱՄՆ-ի նախագահ, մենք ողջ աշխարհում հաւատարիմ կը մնանք մեր ընկերներին եւ, միանշանակ, նաեւ Հայաստանին»:

Յետխորհրդային շարք մը երկիրներու առաջնորդներ արդէն զրուցած են թրամբի հետ

Ի տարբերութիւն, Հայաստանի նախագահի, լետխորհրդային մի քանի այլ երկիրներու ղեկավարներ հեռախօսազրոյց ունեցած են ԱՄՆ-ի ընտրեալ նախագահի՝ Տոնալտ թրամբի հետ: Անոնց կարգին են Ռուսիոյ, Ղազախստանի, Ուքրանիոյ եւ Ատրպէյճանի նախագահները: Սակայն, ըստ Հայաստանի նախագահի լրատուական ծառայութեան, Սարգսյան-Փենս հեռախօսազրոյցը կայացած է ամերիկեան կողմի նախաձեռնութեամբ, մինչդեռ, օրինակ, Իհամ Ալիեւինք զանգահարած էր թրամբին:

Տարածաշրջանային հետազօտութիւններու կեդրոնի ղեկավար Ռիչըրտ Կիրակոսեանի խօսքով, արարողակարգի առումով անսովոր է, երբ ընտրեալ փոխնախագահը զանգահարէ որեւէ այլ երկրի նախագահի:

ՀԲԸՄ-ի Նախագահ Պերճ Սեդրակեան «Սփիւռքի Հայ Երիտասարդները Ձուլման Վտանգի Առջեւ են»

Միջին Արեւելքի հայկական գաղթօջախներուն հայերու թիւը վերջին 30 տարիներուն զգալի նուազած է: Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան հիմնադրման 110-ամեակին նուիրուած միջոցառումներու շրջանակին մէջ կազմակերպուած ասուլիսի ընթացքին միութեան նախագահ Պերճ Սեդրակեանը նշեց, որ այդ գաղթօջախներուն 80 տոկոսը կամ հեռացած է հայերէնէն, կամ ցրուած: «Նոր սերունդը հեռանում է իր ինքնութիւնից, հայութիւնից: Սա լուրջ մտահոգութիւն է: Նոր արտագաղթողները գոնէ 1-2 սերունդ հայ են մնում, մինչդեռ

ԱՄՆ-ում, Եւրոպայում, Ռուսաստանում բնակուող հնաբնակները կորցնում են ինքնութիւնը», - ըսաւ Պ. Սեդրակեանը: Մինչդեռ, անոր դիտարկմամբ, եթէ սփիւռքը շատ տկարանայ, կը կորցնէ իր կարեւորութիւնը՝ հայրենիքի թիկունքին կանգնելու համար:

«Եթէ եկող 5-10 տարիներուն ճիգը չընենք, գոնէ անոնց մէկ մասը հրապուրենք դէպի իրենց ինքնութիւնը, ապա անոնք կը ձուլուին: Հիմնական մեր մտահոգութիւնը յառաջիկայ 10 տարուայ մէջ՝ ստեղծել այնպիսի հրապուրելիքներ, որ անոնք մօտենան իրենց ինքնութեանը», - անոր դիտարկ-

«Օրօրա 2017»-ի Մրցանակաբաշխութիւնը Տեղի Կ'ունենայ 28 Մայիսին՝ Երեւանի մէջ

Հայոց ցեղասպանութիւնը վերապրողներու անունէն՝ ի երախտագիտութիւն անոնց փրկողներու ստեղծուած «Օրօրա» մարդասիրական մրցանակի միջոցառումները յաջորդ տարի կը տեւեն մէկ ամիս՝ մեկնարկելով 24 Ապրիլին, երբ կը յայտարարուին յաւակնորդներու անունները, շարունակուելով մինչեւ 28 Մայիս, այսօր տեղեկացուց «Օրօրա» մարդասիրական նախաձեռնութեան ղեկավար Արման ձիւլպեանը:

«Փորձում ենք նոր լուծումներ գտնել, փորձում ենք էլ աւելի շատ ներգրաւել նաեւ ստեղծարար տաղանդներ Հայաստանից եւ Սփիւռքից, որպէսզի նաեւ այդ փորձը եւ այդ հնարաւորութիւնը, որ «Օրօրան», որպէս միջոցառում, ինքը հենց մրցանակաբաշխումը տալիս է՝ մնայ Հայաստանում եւ հայկական աշխարհում», - ըսաւ ան:

Հիմնական գործարար Ռուբէն Վարդանեանի միջոցներով իրականացուող «Օրօրան» առաջին անգամ կայացաւ այս տարի: Հոլիվուտեան յայտնի դերասան ձորճ Քլունին 24 Ապրիլին, Երեւանի մէջ, մարդասիրական մրցանակի առաջին յաղթող յայտարարեց Պուրոլուտի քաղաքացիական պատերազմի տարիներուն 30 հազար որբերու ու փախստականներու կեանք փրկած Մարկարիթ Պարանքիցէին:

Մարդասիրական նախաձեռնութիւններուն մէջ ներգրաւուած Քլունին, ամենայն հաւանականութեամբ, յաջորդ տարի եւս կ'այցելէ Հայաստան, յայտարարեց «Օրօրա» նախաձեռնութեան ղեկավարը:

Անցեալ տարի «Օրօրա» նախաձեռնութիւնը, բացի մրցանա-

կէն ու մասնագիտական քննարկումներէն ներառած է նաեւ Մերձաւոր Արեւելքի ուսանողներուն Հայաստան ուսանելու դրամաշնորհներու տրամադրում:

«Օրօրա» առաջին մրցանակաբաշխութիւնը, ըստ նախաձեռնութեան ղեկավարին՝ սպասուածէն աւելի մեծ յաջողութիւն գրանցած է:

Որպէս «Օրօրա» մրցանակի թեկնածու ընկերներու կողմէ առաջադրուած է նաեւ Երեւանի մէջ, յուլիսեան դէպքերու ժամանակ «Սասնայ ծուեր» գինուած խումբին անունը հասցուցած Արթուր Սարգսյանը, որ այժմ կալանաւորուած է:

Յաւակնորդներու երկար ցուցակէն ընտրող յանձնաժողովը, որ հիմնականին բաղկացած է «Խաղաղութեան Նուրբան մրցանակի» դափնեկիրներէն, պիտի ընտրէ «Օրօրայի» հիմնական յաւակնորդներուն՝ հիմք ընդունելով երեք չափանիշները - «Արդեօ» եղել է նուիրուածութիւն, արդեօ» եղել է խիզախութիւն եւ արդեօ» կայ ազգեցութիւն, որը ինչ-որ աւելի երկար ժամանակում, ոչ թէ տուեալ կէտում, տուեալ պահում, բերում է հումանիտար եւ հումանիտական օգուտ»:

Երկրորդ «Օրօրայի» համար արդէն իսկ առաջադրուած է 558 թեկնածու: Հայոց ցեղասպանութիւնը վերապրած Օրօրա Մարտիրոսեանի անունը կրող մրցանակի դափնեկիրին պիտի շնորհուի 100 հազար տոլար պարգև, եւս 1 միլիոն տոլար մրցանակակիր հայեցողութեամբ կ'ուղղուի մարդասիրական գործունէութեամբ զբաղող որեւէ կազմակերպութեան:

եւ տիկին Ռիթա Սարգսյանը այսօր Ալ. Սպենդիարեանի անուան օփերայի եւ պալետի ազգային ակադեմիական թատրոնին մէջ ներկայ գտնուած ՀԲԸՄ-ի 110-ամեակի առիթով նախատեսուած միջոցառումներու շրջանակին մէջ կայացած յոբելեանական պարային երաժշտական ներկայացման՝ Մայր Աթոռ Ս.Էջմիածնի եւ ՀԲԸՄ-ի Նորքի Հայրողաց տան ու «Թուսմո» ստեղծարար արուեստագիտութիւններու կեդրոնի սաներու կատարմամբ:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱԸ

ՓԱՍՏՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ԸԱՍԱՐ)

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՍԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ԸՆՈԱՉԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

«Հիւսիս-Յարաւ»-ի Շինարարութիւնը Շարք մը Խնդիրներ Յարուցած է

Արագածոտնի մարզի Աղձք գիւղի բնակիչները բողոքած են, որ «Հիւսիս-Յարաւ» մայրուղին երկու մասի՝ «Հիւսիսի եւ հարաւի» կը բաժնէ իրենց բնակավայրը: Անոնք պահանջած են գիւղի երկու հատուածները կապող կամուրջը կառուցել իրենց յարմար վայրին մէջ: Աշտարակ-Գիւմրի մայրուղիի վրայ կառուցուելիք կամուրջը, ըստ նախագիծի, պիտի տեղակայուի ոչ թէ գիւղի մուտքի մօտ, այլ մի քանի քիլոմէթր հեռաւորութեան վրայ, ուր գիւղէն դէպի կամուրջ տանող ճանապարհ չկայ: Գիւղացիները դէմ են այս նախագիծին, սակայն, ինչպէս Աղձքի գիւղապետ Արթուր Աւետիսեան ըսած է, անիկա չհաստատուելու պարագային, կրնան այդ ալ չունենան:

«Լաւ գործ են անում, բայց թող էնպէս անեն, որ մեզ էլ յարմար լինի: Ես մի քանի հատ հող ունեմ էդ տարածքում, հիմա ո՞նց եմ ես տեսնիլ տանելու էդ հողերը», «Մենք չենք կարողանալու խոտ բերել մեր դաշտերից, չենք կարողանալու այգիներն օգտագործել», - բողոքեցին հողատերերը: Երթեմեջի փոխնախարար Արթուր Առաքէլեան փոխանցեց, որ

իրենք կրկին կ'ուսումնասիրեն նախագիծը, եւ եթէ հնարաւորութիւն ստեղծուի, գիւղացիներուն կ'ընդառնեն: «Հիւսիս-Յարաւ»-ի շինարարութիւնը խնդիրներ առաջացուցած է նաեւ մայրուղիի Երեւան-Արտաշատ հատուածին մէջ: Արդէն պատրաստ ճանապարհը տեղ տեղ փակած են՝ կամուրջները վերակառուցելու նպատակով: Փոխնախարարի խօսքով՝ լաւ կ'ըլլար, որ կամուրջներու վերակառուցումը ճանապարհի շինարարութեան գլխավոր ընթացքը, սակայն, վարկային միջոցներու պակաս կար:

Փոխնախարարը նաեւ տեղեկացուց, որ ֆինանսական աղբիւրներու սղութեան պատճառով հնարաւոր է, որ ճանապարհի Սիսիան-Քաջարան հատուածը կառուցէ մասնաւոր ընկերութիւն: Ըստ Առաքէլեանի՝ եթէ ֆինանսական միջոցները բաւարարեն, ճանապարհը պատրաստ կ'ըլլայ 2020-ին:

2013-ին Վերահսկիչ պալատը չարաչափակներ յայտնաբերած էր այս մայրուղիի շինարարութեան գործընթացին մէջ: Ձեկողին մէջ ծրագրի վերահսկողութիւնը «խայտառակ» գնահատուած էր, հիմքի հաստութիւնը՝ 10 անգամ բարակ, կրածոյը՝ անորակ, շինարարութեան գինն ալ՝ ուժեղացուած մօտ 83 տոկոսով:

Ապրիլեան Հակամարտութեան Ժամանակ Հայաստանը Կասկածի Տակ Դրած էր Ռուսիոյ Իր Հաւատարմութեան Ամրութիւնը

Երբ Ապրիլին Լեւոնային Հարաբարի Հակամարտութիւնը եղաւ, Հայաստանը կասկածի տակ դրաւ Ռուսիոյ նկատմամբ իր հաւատարմութեան ամրութիւնը: Այս մասին ըսուած է Stratfor վերլուծական կեդրոնի գեկոյցին, որ նուիրուած է Ռուսիոյ: «Թշնամանքը գուցէ բռնկուել էր մասամբ այն պատճառով, որ Ռուսաստանը չափից շատ էր զբաղուած սուրիական ու ուքրաինական հակամարտութիւններով եւ միջամտելու հնարաւորութիւն չուներ: Եթէ ԱՄՆ նոր վարչակազմի օրօք Արեւմուտքը Մոսկուայի ակեւի քիչ մարտահրահչւները նետի, Ռուսաստանը կը կարողանայ ամրապնդել իր դիրքերը որպէս հակամարտութեան կարգաւորման գլխաւոր միջնորդ»:

Փորձագէտներու խօսքով, նոյնիսկ այն երկիրները, որոնք քիչ թէ շատ չէզոք էին Արեւմուտքի ու Ռուսիոյ միջեւ դիմակալութեան հարցով, կրնան շտկել իրենց դիրքորոշումները: Այդ մասին կը վկայեն օրինակ ռազմական համագործակցութեան ամրապնդման մասին վերջին բանակցութիւնները Իւզպէքիստանի ու Ատրպէյճանի հետ, որոնք կ'ուզեն խորացնել Մոսկուայի հետ իրենց յարաբերութիւնները: Ընդհանուր առմամբ, գեկոյցի հեղինակները կը կարծեն, որ երբեք տարուան տնտեսական անկումէն ու

Արեւմուտքի հետ վէճերէն յետոյ Ռուսիոյ դրութիւնը կարծես կը լաւանայ: ԽՍՀՄ նախկին երկիրները հետեւած են Ուաշինկթօնի ու Եւրոպայի մէջ ընթացող փոփոխութիւններուն ու գուցէ կը վերագնահատեն իրենց դիրքորոշումները Մոսկուայի նկատմամբ:

Անոնց կարծիքով 2017-ին Ռուսիան գուցէ կ'օգտուի իր շրջապատին ազդեցութիւնը ամրապնդելու հնարաւորութենէն՝ ԱՄՆ-ի նոր վարչակազմի ձեւաւորման ու ԵՄ-ի պառակտումներու ֆոնին: «Սակայն նախկին խորհրդային երկիրներ Ռուսաստանի վերադարձը հեռու կը լինի 2000-ականների իրավիճակից, երբ Ռուսաստանի տնտեսութիւնը բարգաւաճում էր, քաղաքական համակարգում էլ ցնցումներ չկային: Նոյնիսկ եթէ 2017-ին Արեւմուտքը թուլացնէ Մոսկուայի դէմ պատժամիջոցները, ԱՄՆ-ն ու ԵԱՏՕ-ն դժուար թէ հրաժարուեն իրենց դաշնակիցներէրից՝ ի դէմս նախկին խորհրդային երկիրների: Այդուհանդերձ, քաղաքական վերափոխումները, որոնք տեղի են ունենում Եւրոպայում ու ԱՄՆ-ում, կարող են Մոսկուային ակեւի շատ հնարաւորութիւն տալ ամբողջ Եւրասիայում իր հեղինակութիւնը վերականգնելու համար», - ամփոփած են հեղինակները:

Հայաստանի Իւրաքանչիւր 53 Գործազուրկի Բաժին Կ'իյնայ Միայն 1 Աշխատատեղ

Հայաստանի իւրաքանչիւր 53 գործազուրկի բաժին կ'իյնայ միայն 1 աշխատատեղ: Այս մասին 6 Դեկտեմբերին Աժ-ի մէջ ըսած է ՕԵԿ խմբակցութեան քարտուղար Մհեր Շահկելտեանը: Գործազրկութիւնը զաղթի հիմնական պատճառներէն է, նշած է ան: «Ըստ պաշտօնական տուեալներու՝ հանրապետութիւնում աշխատանք է փնտրում 93.5 հազար

մարդ, իսկ աշխատատեղերի քանակը 1770-ն է, այսինքն՝ 1 տեղ 53 մարդու համար», ըսած է Շահկելտեանը: Ըստ անոր, բնակչութեան թիւը պակասած է: 2016-ի առաջին 9 ամիսներուն երկիրը լքած է 10 հազար մարդ, որոնցմէ 4.8 հազարը՝ արտադրողական տարիքով են, որոնց վրայ է կ'իյնայ երկրի տնտեսական աշխուժութեան կառուցումը:

ղաքացիներուն կոչ ուղղած է բարձի տակ պահուած տուարները փոխեն թրքական լիրայի կամ ոսկիի հետ: Արդարեւ ասիկա կոչ մըն էր նաեւ տուարի եւ եւրոյի հետ գործ չունենալու, բոլոր գործառնութիւնները թրքական լիրայի հիման վրայ կատարելու ուղղութեամբ: Էրտողան կը յայտնէ որ այս կերպով կարելի էր վերստին արժեւորել թրքական լիրան ու խանգարել թուրքիոյ դէմ կազմակերպուած թուրքիոյ դէմ կազմակերպուած

դաւադրութիւնը: Թրքական ընդդիմադիր թերթերու համաձայն երկրէն ներս սկած է ամենուրեք տուար ակերելու հոսանք մը, որ տեղ տեղ հասած է անսովոր համեմատութիւններու: Էրտողան դատապարտեց թուրքիոյ դէմ դաւադրուած տնտեսական տագնապը եւ ամբողջ պատասխանատուութիւնը կը դնէ ՖԷԹՕ ահաբեկչական շարժումին վրայ:

Թրքական Դրամը կը ճարձատի Տուարի եւ Եւրոյի Գիները կը Բարձրանան

Թուրքիոյ քաղաքական ուժեղ տագնապն անցաւ նաեւ այլ ոլորտներու վրայ: Այժմ տագնապը արտակարգօրէն սուր բնոյթ ստացած է տնտեսական բնագավառին մէջ: Թրքական դրամը՝ լիրան որ շատ տոկոսն կը թուէր, սկսաւ ճարձատիլ եւ նոր անկումներ կրել ամերիկեան տուարի եւ եւրոպական եւրոյի դիմաց: Այս բոլորի պատ-

ճառը երկրի ներքին ահաւոր քաղաքական տագնապն ու Եւրոպական Միութեան հետ ստեղծուած ոչ բարեկամական կեցուածքն է: Թուրքիոյ Հանրապետութեան նախագահ էրտողանի մեկնաբանութեամբ տուարի անօրինական բարձրացումը «թշնամիներու կողմէ թուրքիոյ դէմ կազմակերպուած դաւադրութիւն» համարելով քա-

Bedros S. Maronian 818/500-9585
Siamanto B. Maronian 818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048	805 East Broadway Glendale, CA 91205	300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101
---	---	--

- Life Insurance
- Health Insurance
- Group & Individual
- Long Term Care
- Disability
- Estate Planning
- Will & Living Trust
- Full Annual Review
- Mortgage Protection
- College Planning
- Workman's Compensation
- Employee Benefits
- Annuity
- IRA
- 401K & 403B

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Աճիրածեղս է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

Հ.Բ.Ը.Մ.Ի «ՀԱՅ ԿԻՆ» ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՆ

Հ.Բ.Ը.Մ. Հայ Կին վարչութեան կազմակերպութեանը՝ Շաբաթ 12 Նոյեմբեր, 2016 ին, տեղի ունեցաւ յատուկ դասախօսական հանդիպում մը՝ Փաստափնայի վաչէ եւ Թամար Մանուկեան կեդրոնէն ներս, կարեւոր նիւթ ունենալով՝ Հայաստանը յուզող հարցերը եւ աշօրուայ իրականութիւնը հայրենիքէն ներս:

Ներկայ էին մեծ թիւով գաղութի ներկայացնող հայուհիներ, հիւրեր եւ Հ.Բ.Ը.Մ. «Հայ Կին» վարչութիւնը:

Օրուան հանդիսավար՝ էլիզապէթ Կապանեան, բարի գալուստի իր մաղթանքները փոխանցելէ ետք ներկաներուն, հրաւիրեց ձեռնարկի առաջին դասախօս՝ Տօքթ. Մարգարէտ Մարկոսեանը՝ որ հակիրճ ներկայացնելով նաեւ անոր կենսագրական գիծերը:

Տօքթ. Մարկոսեան, կենսաբանական եւ բնախօսական գիտութիւններու որպէս մասնագէտ, անդրադարձաւ հայ ժողովուրդի պատմութեան եւ հայուն ըմբոստ եւ քաջ նկարագրին: Ան նշեց թէ Հայկի ու Բէլի պատմութենէն մինչեւ Արցախեան պատերազմ բոլոր ձեռքբերուած յաղթանակները հայուն ըմբոստ նկարագրին կը վերագրուին:

Տօքթ. Մարգարէտ Մարկոսեան անդրադարձաւ նաեւ Հայաստանի Առաջին եւ Երկրորդ Հանրապետութիւններուն մասին:

Ան նշեց որ հակառակ բոլոր ներքին եւ արտաքին դժուարութիւններուն եւ մարտահրաշխանութիւններուն՝ Երկրորդ Հանրապետութիւնը պիտի ըլլայ մեր միակ եւ անպարտ հայրենիքը:

Ձեռնարկի երկրորդ դասախօս՝ Լեւոն Թորոս անդրադարձաւ Ապրիլեան չորս օրուայ պատերազմին եւ անկէ ետք Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած փոփոխութիւններուն մասին: Ան ձեռք բերեց ըլլալով Արցախ այդ օրերուն, ան մանրամասն եւ տեսա-երիզներով ներկայացուց Ապրիլեան պատերազմը, կենդանի օրինակներով:

Թորոս Լեւոն նշեց թէ խօսքերէն անդին երթալով, աւելի լուրջ աշխատանքներ եւ ծրագիրներ պէտք է մշակել Հայրենիքի կենսական կարիքներու եւ խնդիրներու լուծման համար:

Օրուայ 3-րդ դասախօս՝ Յարութ Պրոնոգեան՝ խօսեցաւ Հայրենիքի մէջ տիրող հիմնական հարցերուն եւ լուծումներու չգոյութեան մասին: Ան անդրադարձաւ հայրենիքի մէջ տիրող այս օրերու ամենալուրջ խնդիրին՝ արտագաղթի մասին, որ տակաւին մինչեւ օրս կը մնայ առանց լուծման եւ վերադարձի քաղաքականութեան:

Յարութ Պրոնոգեան առաջարկեց հին սխալներէն սորվելով եւ լաւատեսութեամբ նոր Հայաստան մը հիմնել, միշտ հաղորդ մնալով եւ սփիւռք-հայրենիք մնալուն եւ առողջ կապեր հաստատելով: Ան առաջարկեց որ ամէն մէկ հայ իր ներդրումը ունենայ եւ սատարէ Հայրենիքի վերականգնումին, որովհետեւ «միայն Մէկ Հայաստան ունինք եւ ոչ թէ երկու» ըսաւ ան:

Armenian Observer թերթի խմբագիր՝ Օշին Քէշիշեան զնահատեց դասախօսները եւ նիւթերու յատուկ բաժանումը:

Ան մատնանշեց Արտագաղթի բուն պատճառները, որոնք են.-

Անարդարութիւն, Տնտեսական վիճակ, Մուծ ապագայ եւ չորրորդ՝ ընտանիքներու միանալու երեւոյթը: Ձեռնարկի աւարտին ներկա-

ներուն առիթ տրուեցաւ հարցումներ ուղղելու դասախօսներուն:

Վարչութեան ատենապետուհի՝ Տիկ. Սոնա Եագուպեան շնորհակալութիւն յայտնեց եւ զնահատեց ներկաները, յիշելով որ հայ կինը միշտ պէտք է տեղեկ ըլլայ Հայրենիքի մէջ տիրող քաղաքականութեան մասին: Տիկ. Եագուպեան անդրադարձաւ նաեւ «Հայ Կին»ի առաքելութեան եւ կարեւոր իրագործումներուն մասին, ըլլայ սփիւռքի եւ ըլլայ Հայաստանի մէջ:

Դարերէ ի վեր, հայ կինը ունեցած է իր հակայական եւ անզնահատելի դերը հայրենիքի եւ սփիւռքի տարածքին, բոլոր մարզերու մէջ: Այս օգտաշատ ձեռնարկի առիթով միայն կարելի է աւելցնել հետեւեալը.- Հայ կինը պատասխանատու-

Թեամբ եւ մնայուն ձեւով պէտք է հետեւի հայրենիքի մէջ ընթացք առնող հարցերուն եւ պայմաններուն: Ան հարկ է որ իր ճկունութեամբ եւ իմաստութեամբ ներդրում ունենայ եւ սատարէ Հայրենիքի բարելաւման և բարգաւաճման գործընթացին մէջ, պահելով իր ինքնութիւնը եւ գօրացնելով իր արմատները, միաժամանակ պայքարելով բոլոր բացասական երեւոյթներուն դէմ: Լ.Մ.

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՅ ԾԱԵԿԵՐՈՅԹ

Կազմակերպութեամբ՝
ԱՐՍԷՆ ԿԻՏՈՒՐ ՄԱՍՆԱՃԻՂԻ

Շաբաթ, Դեկտեմբեր 31, 2016
 Երեկոյեան ժամը 8:00-էն սկսեալ
 Հ.Մ.Ս.Ի «Կարօ Սողանալեան» սրահին մէջ

New Year's Celebration
 Presented by
ARSEN GIDOUR CHAPTER

Saturday, December 31, 2016
 Starting at 8:00 p.m.
 HMM Garo Soghanalian Hall – 1060 N. Allen Ave., Pasadena

Live Entertainment by Khachig Zanian
 with a special visit from Santa Clause

Մուտքի Ծախս / Admission: \$65.00 • Children 6-12: \$30.00 • 5 & Under Free
 Տնմտերու համար դիմել / For Reservations Call: Avo Mazmanian (818) 913-9311

Massis Weekly

Volume 36, No. 46

Saturday, December 10, 2016

U.S. Ambassador to UN Spoke About “Genocide Denial Against the Armenians”

WASHINGTON, DC (Associated Press) — In a speech hailing the work of Holocaust survivor and Nobel peace laureate Elie Wiesel, Samantha Power US ambassador to the U.N. lamented the injustices that continue to this day. Among these, she listed: “Genocide denial against the Armenians.” Power didn’t elaborate.

Those five words risk infuriating Turkey, which has fiercely opposed any genocide reference and whose strategic role as a key American partner and NATO ally in an unstable part of the world has led U.S. officials to exercise extreme caution when referencing the century-old massacre. They’re also surprising given Power’s status as the nation’s second highest-ranked diplomat.

The term has long been taboo for U.S. officials, including President Barack Obama, who have instead talked of mass atrocity and historical tragedy. But Obama’s U.N. ambassador last week went further than her boss by describing the event as genocide.

When he first ran for president, Obama promised he would recognize the killings as genocide if elected. But he has repeatedly stopped short of doing so. Marking Armenian Remembrance Day in April, Obama called the killings the first mass atrocity of the 20th century and a tragedy that must not be repeated.

Before entering government, Power was a Pulitzer Prize-winning journalist who wrote extensively about America’s responses to genocide. Offi-

cials say she has lobbied hard behind the scenes for Obama to formally recognize the Armenian killings as genocide.

Kurtis Cooper, Power’s spokesman, said the genocide reference came in the context of honoring Wiesel’s life and were meant to “convince others to stand up, rather than stand by, in the face of systemic injustice, mass atrocities and genocide like the one he was forced to endure.” He said they don’t reflect a change in administration policy.

State Department spokesman Mark Toner said there has been no change in U.S. policy.

“The president and other senior administration officials have repeatedly mourned and acknowledged as historical fact that 1.5 million Armenians were massacred or marched to their deaths in the final days of the Ottoman Empire, and stated that a full, frank and just acknowledgement of the facts is in all our interests,” Toner said.

Diaspora Celebrities Launch “Justice Within Armenia” Campaign

YEREVAN — Several prominent Diaspora Armenian artists said on Monday that they will monitor Armenia’s forthcoming parliamentary elections in a bid to help ensure that they meet democratic standards.

Canadian-Armenian actress Arsinee Khanjian, her husband and filmmaker Atom Egoyan, Rock musician Serj Tankian and Armenian-American director Eric Nazarian said their “Justice Within Armenia” campaign plans to deploy hundreds of observers for the polls scheduled for April.

Arsinee Khanjian urged Diaspora Armenians around the world to actively participate in Armenia’s political processes and make their voice heard in the country’s forthcoming elections.

“Along with number of like-minded Armenians we are undertaking an election observation mission aimed at bringing Diaspora compatriots’ participation, their engagement with political processes of Armenia during the 2017 Parliamentary Elections, to have their say in a cause of having a more democratic country based on rule of

law” Khanjian stated during a Yerevan news conference.

Khanjian, reaffirmed her harsh criticism of the Sarkisian government’s track record.

“Diaspora Armenians are quite detached from political, social or economic events in Armenia,” Serj Tankian told via video conference. He complained that Armenia and its worldwide Diaspora are “more separated than we thought.” “We should definitely change that, and our joint effort is the first step,” he said.

The campaign was launched in late September with a joint online petition signed by more than two dozen well-known individuals, virtually all of them ethnic Armenians living in Europe and North America. They called on Armenia’s government to end widespread corruption, respect laws and hold democratic elections.

“We say NO to systematic corruption, monopolies, judicial inequality, police brutality, partisan politics, unequal rights, national depopulation, and elections tainted by fraud,” read the petition.

Garó Paylan Tables a Parliamentary Question About “Giaour” Statement by Turkish Deputy PM

ANKARA (Agos) — On December 3, Turkey’s Deputy Prime Minister Numan Kurtulmus said, “For us, independence means to stand against the giaours (infidels) and to be able to call them giaours.”

HDP MP Garó Paylan tabled a parliamentary question about this statement and requested answer from Kurtulmus himself.

Paylan asked the following questions to Deputy Prime Minister Kurtulmus:

1.-According to Turkish Language Association (TDK), giaour means “(1) a nonbeliever person, (2) non-Muslim”. According to linguist Sevan Nisanyan, it means “(1) Zoroastrian, fire-worshiper, (2) non-Muslim,

heretic.” Do you think that you insulted the Christians and non-Muslim peoples of Turkey by using the word of “giaour”, which is used in a pejorative way in many Turkish idioms and proverbs and which people often use to insult or defame certain groups or individuals?

2.-Given that hate speech is defined as “speaking in an insulting or threatening manner on the basis of attributes such as gender, ethnic origin, religion, race, disability or sexual orientation”, do you think that your statement is a form of hate speech?

3.- Regarding the fact that such statements often lead to hate crimes, do you think that your statement may cause hate crimes?

Armenia and Russia Sign Agreement on the Creation of United Military Unit

MOSCOW -- Defense Ministers of Russia and Armenia Sergey Shoigu and Vigen Sargsian have signed an agreement on reinforcing a joint Russian-Armenian military force that was created more than a decade ago. The agreement was signed on the sidelines of the CIS Defense Ministers Council session in Moscow today.

In particular, the group’s main task will be covering the land areas of

the state borders of Russian in Armenia, also in collaboration with the forces and means of the Collective Security Treaty Organization (CSTO).

Neither man made public statements immediately after signing the unpublicized deal that was formally approved by Russian President Vladimir Putin earlier this month.

Continued on page 4

European Union Delegation: Free and Fair Elections in Armenia Crucial for Relations with the EU

YEREVAN -- The European Union pledged on Thursday to provide 7 million euros (\$7.4 million) for the implementation of the Armenian government's landmark agreement with the opposition aimed at preventing serious fraud in next year's parliamentary elections.

The EU Delegation in Yerevan stressed importance of the proper conduct of the vote slated for April in a statement that announced the funding. "Ensuring free and fair future elections will be crucial for Armenian democracy and for the country's relations with the European Union," it said in a statement that reads:

"Following the important first steps in the implementation of the agreement on electoral reform between the coalition and the opposition parties, following consultations with civil society representatives, we count on the government to spare no efforts in realizing this reform. We appreciate the commitment of the authorities to allow a fair and open competition. We expect the Central Election Commission, the law enforcement bodies and the judiciary to do their best to fulfil this promise. We perceive the presence of political will as a key prerequisite for a fair electoral process.

In partnership with the UNDP and the United States, the European Union has responded positively to the government's request for assistance in funding implementation of this electoral reform package. EU financial support of up to €7 million will close the identified financial gap and will thus allow for the smooth implementation of the electoral reform agreement. This includes support to election observation. Together with the contributions of Germany and the United Kingdom, European support amounts to 90 percent of the overall financial assistance to the electoral process.

The European Union attaches great importance to the transparency, integrity, inclusiveness and effectiveness of electoral processes. Therefore, we will continue to support the efforts of all stakeholders to ensure full alignment with international stan-

dards, including those related to the prohibition of the use of administrative resources and electoral corruption and to ensuring unhindered work by observers and media.

Ensuring free and fair future elections will be crucial for Armenian democracy and for the country's relations with the European Union. We stand ready to continue to support Armenia on its democratic path based on the future EU-Armenia Agreement and within the larger framework of the Eastern Partnership".

The Armenian government and three major opposition parties reached the agreement in September. It resulted in the passage of key anti-fraud amendments to Armenia's Electoral Code.

The most significant of those amendments aims to preclude multiple voting by government supporters through the publication of the names of those voters that have actually cast ballots. The amended code also mandates live online broadcasts of voting and ballot counting in all 2,000 or so polling stations across the country.

Opposition representatives have said that Western donors are ready to provide about \$10 million for the purchase of equipment required for the broadcasts and electronic verification of voters' identity.

The U.S. government announced on Monday that it too will financially support anti-fraud measures agreed by the Armenian government and opposition. It did not specify the amount of U.S. funding.

Armenia and Iran to Launch Free Economic Zone at Meghri Border Region

YEREVAN (RFE/RL)—Armenia has reaffirmed its plans to create a "free economic zone" along its border with Iran amid ongoing efforts by the governments of the two neighboring states to expand bilateral commercial ties.

Iran's First Vice-President Eshaq Jahangiri and Energy Minister Hamid Chitchian reportedly spoke of Tehran's strong interest in closer economic cooperation with Yerevan when they met with Armenia's visiting Minister for Energy Infrastructures Ashot Manukian on Monday.

Manukian flew to Tehran to co-chair, together with Chitchian, a regular session of an Armenian-Iranian inter-governmental commission.

Chitchian was reported to announce that the two sides signed a "comprehensive cooperation document" at the end

of the two-day meeting. "The document envisions cooperation in the fields of energy, electricity exchange, natural gas, banking and insurance, and trade," the Mehr news agency quoted him as saying.

In particular, Iran "will establish a free trade zone in Armenian territory," the Iranian minister added without elaborating. He noted that the document was signed on the eve of Iranian President Hassan Rouhani's visit to Armenia.

Chitchian appeared to refer to what the Armenian Ministry for Energy Infrastructures and Natural Resources described as a joint memorandum of understanding adopted by the Armenian-Iranian commission.

In a statement on the commission meeting, the ministry said: "The Iranian side showed a great interest in and readiness for cooperation on the planned

Anti-Armenian Turkish Politician in Swedish Court: "I Apologize"

STOCKHOLM -- Barbaros Leylani, a Turkish politician, who made insulting remarks about Armenians during last year's anti-Armenian demonstration organized by Azerbaijani and Turkish communities at Sergels Square in the center of the Swedish capital, had to submit his testimony in a Stockholm court.

Leylani made xenophobic announcements during the protest in April calling "death to Armenian dogs", and "we will shed blood if necessary".

Leylani expressed conviction that their successors will unite "the Turkic world". "Turks awaken, Armenian scums must be finished, die Armenian scums, die, die", he pronounced.

Leylan had to resign as Vice Chairman of Turkish National Association when a video of the event was broadcast on Swedish TV.

Leylani presented his testimony through video call claiming that being in a bad psychological state, he delivered his speech on the spot without preparing in advance. He justified saying that he did not pronounce the word "dogs" for peaceful Armenians. He used the remark to accuse those Armenians who support terrorism.

Answering the prosecutor's question why he had announced that blood may be shed, Leylani said, "I said that blood may be shed in case of necessity to protect our state". The judge asked if he has something to add, and the Turkish political activist said, "I apologize".

Noting that the statements made by Leylani incite hatred towards an ethnic group, the Prosecutor has asked to impose a suspended sentence and a fine. The verdict will be issued on 14 December.

Two Afghan Citizens Convicted for Illegally Crossing Turkish-Armenian Border

YEREVAN (Panorama.am)--The Court of General Jurisdiction of Ararat and Vayots Dzor Regions has recently issued a verdict regarding the case of illegally crossing the Turkey-Armenia border by two Afghan citizens. The two Afghan citizens Sediqhollah Alizadeh and Shokat Aminzai have been sentenced to three years in prison.

According to the indictment on 16 October 2015 the two men crossed Turkish-Armenian border near Ararat Province without any documents but they were apprehended by the Armenian border service officers.

Defendant Shokat Aminzai did not find himself guilty during both the preliminary investigation and the trial. According to his testimony in October 2015 he wanted to leave for Turkey to live there. For that reason he got acquainted with an Iranian citizen in Afghanistan, who assured him that he could take him to Turkey in exchange for \$2500 USD.

He noted in the testimony that on 2 October 2015 he left for Afghanistan-Iran border in order to reach Tur-

key, where he met 15-20 other people who were also promised to cross the border of Turkey. Together with the mentioned people he illegally crossed the Iranian border and reached Iran-Turkey border 4 days later. Another group with 20 members joined them, and he got acquainted with two Afghan citizens.

On 5 October 2015, the Iranian guide explained him the direction of Turkish border noting that he would reach a river there to be crossed by swimming. He, together with another Afghan citizen Alizadeh crossed the Turkish border where they were apprehended by the Turkish border officers, but they manage to escape. After walking for a while they reached the river on the other side of which they noticed three police cars. After crossing the river he and Sediqhollah were caught by the Armenian officers.

The court considered that there were no circumstances aggravating the punishment of the two 21-year-old men and sentenced each of them to three years in prison.

creation of a free economic zone on the Armenian-Iranian border."

The plans for the tax-free area were first revealed by official Yerevan in late August. Then Prime Minister Hovik Abrahamian said that it will function in Armenia's southernmost Meghri district bordering Iran.

In Abrahamian's words, Iranian

entrepreneurs will be able to set up manufacturing firms in the zone and engage in duty-free exports of their products to Russia and other members of the Eurasian Economic Union (EEU).

According to Armenian government data, Armenia's trade with Iran stood at \$276 million in 2015 and is on course to shrink this year.

U.S. Government Funds Restoration of Historic Gyumri Mural

On December 2, 2016, U.S. Ambassador to Armenia Richard Mills, Jr. and Armenian Minister of Culture Armen Amiryany unveiled in Gyumri the newly restored mural "In the Mountains" created by famed Armenian artist Hakob Hakobyan. The U.S. Ambassadors' Fund for Cultural Preservation (AFCP) funded the restoration of this mural.

With the funding, the mural was removed from an abandoned factory building in Gyumri, repaired and conserved, and installed safely in the city's Achemyan State Drama Theater where it is once again accessible to the public on the second floor.

"For the past several years the mural we are here to celebrate was hidden away in an abandoned factory. It was crumbling into dust," Ambassador Mills said during the unveiling ceremony. "But thanks to the U.S. State Department's Ambassadors' Fund for Cultural Preservation it now has new life. Now the eyes of the next generation of artists, community leaders, and innovators will see Hakobyan's work, perhaps here of his story, and find in it inspiration to create future works of art that capture the spirit of Armenia."

The mural was created by Hakob Hakobyan (1923-2013), an Armenian artist whose works are considered national treasures. His murals are included on the official list of historical and cultural treasures of Shirak province.

The restoration work done on "In the Mountains" was carried out by the Minas Avetisyan Cultural Foundation with the participation of Fabrizio Iacopini, a renowned restorer from the Restoration Institute in Florence, Italy. The Minas Avetisyan Cultural Foundation was established in 2003 by Arman Avetisyan, the son of prominent Armenian artist Minas Avetisyan, to preserve his and other artists' murals,

removing them from abandoned industrial buildings in Gyumri and moving them to safe locations.

"The restorer's work is a labor of love, of respect for artists and their works. And their passion and dedication is clearly on display today," Ambassador Mills said.

This is not the first time the U.S. Ambassadors' Fund for Cultural Preservation has worked on rescuing a mural in Gyumri. Last year, another project preserved Rafayel Atoyan's "On the Way to the Watermill" mural, moving it from an abandoned factory to Gyumri's newly-renovated Youth Palace.

The U.S. State Department established the U.S. Ambassadors' Fund for Cultural Preservation in 2000 to celebrate mankind's shared cultural heritage and to bring countries and peoples together. Through the AFCP, the U.S. State Department each year funds a number of projects around the globe that protect unique cultural heritage sites.

The AFCP has been providing support for Armenian cultural sites since 2005, funding projects such as preserving the archeological finds at Areni cave, protecting the Dashtadem Fortress, mapping and cataloging items found at the Noratus medieval cemetery and its collection of khachkars, preservation of a medieval masonry bridge in the Garni Gorge, and documentation of traditional Armenian music and dance. Earlier this fall, the AFCP awarded a \$450,000 grant to preserve and restore the historic St. Hovhannes Church in Meghri.

"Culture, art, traditions – these help celebrate the uniqueness of Armenia. This love of culture is shared by Americans. And by preserving these Armenian treasures, we not only help bring our two people together, but save a unique treasure for generations to come," Ambassador Mills said.

"Earthquake" Scores International Sales for Covert Media

HOLLYWOOD -- Covert Media has sold the Armenian disaster film "Earthquake" to multiple major international territories including Germany, Japan and Korea, Variety reports.

Sales were made through Covert's recently launched Lexica Films label, which began operations ahead of the 2016 Toronto International Film Festival with the aim to champion five to 10 foreign language titles per year. Senior VP of International Jim Harvey leads the sales for President of International Liz Kim Schwan.

"Earthquake," which had its market premiere screening at the American Film Market, has been acquired by AT Entertainment for Japan and First Run Inc for South Korea as well as Movie Cloud for Taiwan, One World

Movies for India, Moxienotion for Indonesia, Sahamongkol for Malaysia and Vietnam, and with Cine Star for Peru, Ecuador, Bolivia, and Colombia. The film has been submitted as Armenia's entry for Best Foreign Language Film for this season's Golden Globes.

Konstantin Lavronenko stars in a fictional account of the devastating 1988 Spitak earthquake that destroyed over 300 towns in Armenia, displacing more than half a million people.

"Earthquake" is directed by Sarik Andreasyan from a script by Aleksey Gravititskiy and Sergey Yudakov, with participation from Grant Barsegyan and Arsen Danielyan. The cast also includes Sabina Akhmedova and newcomer Viktor Stepanyan.

EU and AGBU Sign €2 Million Grant Agreement to Facilitate Civil Society in Armenia

YEREVAN (Armradio) — The European Union Delegation to Armenia and the Armenian General Benevolent Union (AGBU) have signed a Contract to the EUR 2 million grant that marks the beginning of a three-year project aimed at facilitating development of the civil society sector in Armenia.

AGBU Armenia is actively undertaking a new strategic direction to engage more closely with civil society in the country and through this grant will take its first steps forward.

The Civil Society Facilitation project will be implemented by AGBU Armenia together with the Eurasia Partnership Foundation (EPF). The project will build the capacity of local CSOs and harness their networks. A special focus will be put on establishing direct ties between experts from Diaspora and local CSOs and facilitating skills

and knowledge exchange as well as more active involvement of Diaspora in a day-to-day life of the Armenian civil society.

The project will complement the currently run EU-funded capacity building project which focuses on internal and external capacity building of around 100 CSOs in Armenia (STRONG Civil Society Organizations for Stronger Armenia) and other ongoing actions supported by the European Union (e.g. Community Development through Social Entrepreneurship – CODE-SE project-Social Response to Labor Migration in Armenia (Together4Armenia.am)). The action is completely in line with the priorities identified in the EU Country Roadmap for Engagement with Civil Society (2014-2017) and Annual Action Program 2015 in favor of the Republic of Armenia.

Yerevan. It was built in the 1970s but was closed following a devastating earthquake in 1988. One of its two VVER 440-V230 light-water reactors was re-activated in 1995. Armenian authorities said they will build a new nuclear power plant to replace the aging facility.

The new plant is supposed to operate at twice the capacity of the Soviet-constructed facility. The plant

currently generates some 35 percent of Armenia's electricity.

In March 2014, Armenian government decided to extend the plant's service life because of delay in building a new unit. The service life extension has become possible thanks to Russia's financial resources. The country will provide \$270 million to Armenia as loan and \$30 million in grants.

Armenia to Extend Nuclear Power Plant's Service Life

YEREVAN (Arka) — First measures are already taken to extend Armenia's nuclear power plant's life, the press office of the Armenian ministry of energy infrastructures and Natural Resources reports.

Ashot Manukyan, the energy minister, met Friday with Kirill Komarov, the first deputy director of Russia's Rosatom, and Yevgeny Salkov, CEO

of Rosatom Service, who came to Armenia to attend the third session of a joint coordination committee set up to extend the plant's lifetime.

They placed it on record that the first stage has been implemented successfully and necessary preparations for the second stage are under way now.

The Armenian Nuclear Power Plant is located some 30 kilometers west of

Screening of Tigran Paskevychian's "Oh, Fatherland, Cold and Sweet" Documentary at Ararat-Eskijian Museum

MISSION HILLS -- Ararat-Eskijian Museum will be screening "Oh, Fatherland, Cold and Sweet" Documentary covering 1949 massive exile and repressions committed by Stalin Regime against repatriates". The event will be followed by a conversation in Armenian/English with Film maker Tigran Paskevychian moderated by independent researcher Missak Kelechian.

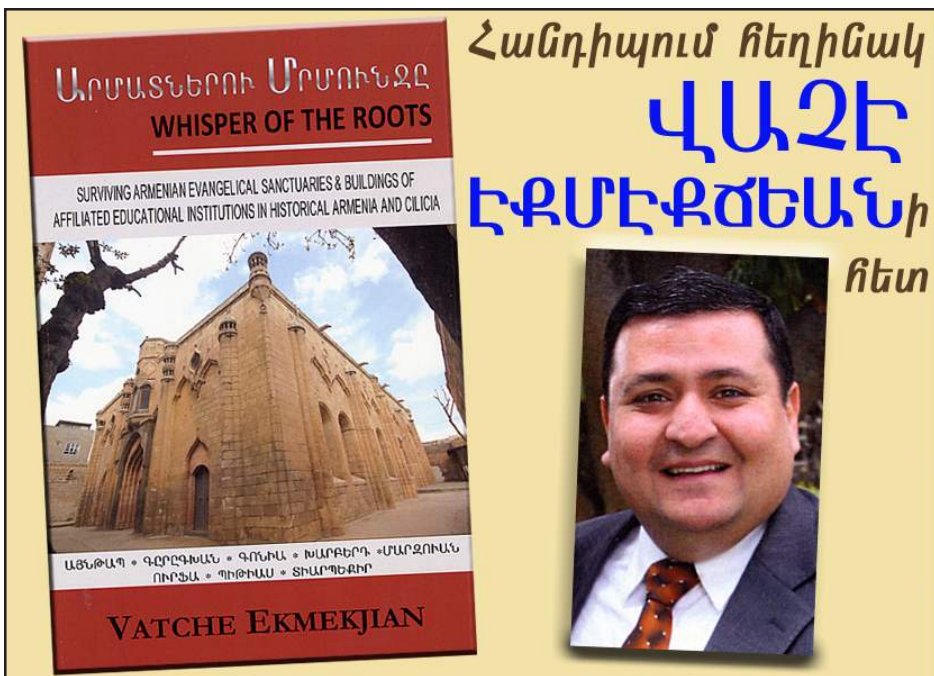
The event will be held on Sunday December 11th, 4pm, Ararat-Eskijian Museum-Sheen Chapel, 15105 Mission Hills Road, Mission Hills, CA. 91343

Mr. Paskevichian, born in

Yerevan, studied philology in Yerevan State University. He held various posts from 1986 through 2004. Since 2004 he has been in film production & Journalism and the author of 20 films Scenarios. The "Coming Full Circle" is dedicated to 1946- 1949 "Great Repatriation of Armenians. "Oh, Fatherland, Cold and Sweet" is about Armenian Repatriates in Gulags & Siberian Exile. His documentaries have been screened in USA, Russia, and France as well as all over Armenia.

For more information about the presentation contact the Ararat-Eskijian Museum at (747) 500-7585 or ararat-eskijian-museum@netzero.net,

Rev. Ekmekjian to Present New Book About Surviving Armenian Evangelical Buildings in Turkey

GLENDALE — Author Rev. Vatche Ekmekjian will present his new book about the surviving Armenian Evangelical buildings of Turkey, Whisper of the Roots on Wednesday, December 14, 2016 at 7:30pm at Abril Bookstore – 415 E. Broadway, Glendale, CA. Admission is free with reception to follow.

Author will be introduced by Raffi Kendirjian, chairman of SARF (Syrian Armenian Relief Fund).

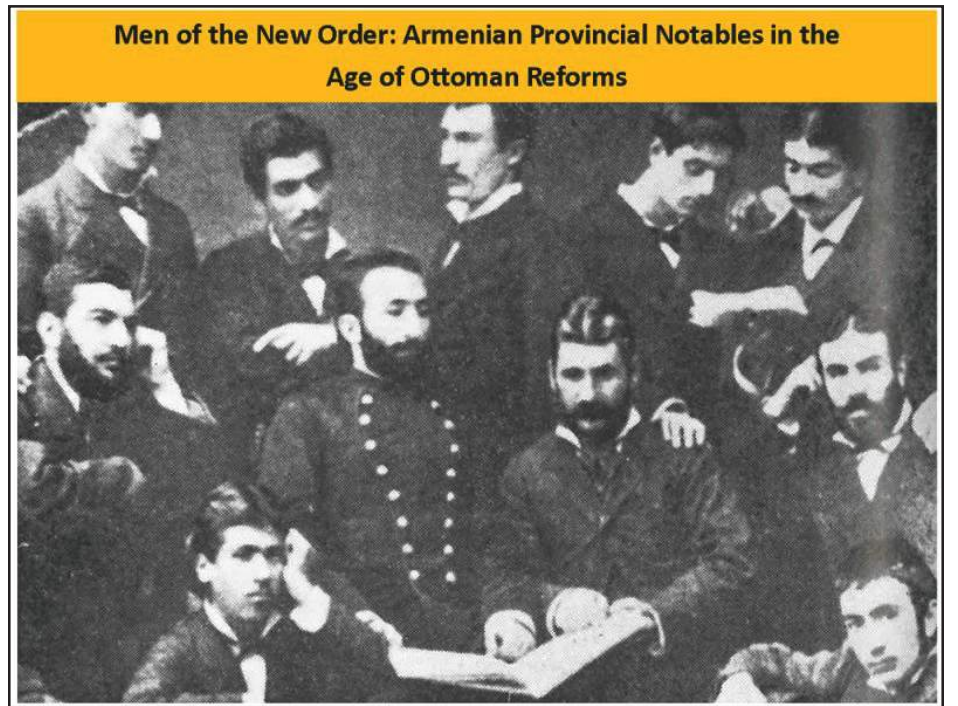
Whisper of the Roots is a bilingual book presenting the surviving Armenian Evangelical sanctuaries & buildings of affiliated educational institutions which the author documented and researched during his 2008 visit to Historical Armenia and Cilicia, including such places as Aintab, Kirikhan, Konia, Kharpert, Marzovan, Ourfa,

Bitlis, and Diyarbakir.

Rev. Vatche Ekmekjian was born in 1970 in Aleppo, Syria. In 1988 he graduated from Karen-Eppe Armenian High School and was accepted into Haigazian University College where he completed his BA in Psychology. His first field of service was the Armenian Evangelical Churches of Kessab and Kaladouran for five years. From 2002-2004 he served as the junior high and college youth minister for the Armenian Evangelical Churches of Syria. In 2005 he was ordained as minister and in 2010 he and his family moved to California to be the senior pastor of Immanuel Armenian Congregational Church, Downey (est. 1930). Currently, he is working on his Masters in Marriage and Family Therapy.

Presented by Abril Bookstore.

Men of the New Order: Armenian Provincial Notables in the Age of Ottoman Reforms

ANN ARBOR, MI -- Armenian Studies Program at University of Michigan will present a lecture by Yasar Tolga Cora titled "Men of the New Order: Armenian Provincial Notables in the Age of Ottoman Reforms" on Wednesday, December 14, 4-6PM, Room 1636 School of Social Work Building.

The lecture aims to reconstruct the history of Armenian communities (millets) in the age of Tanzimat reforms (Turkish: "Reorganization," a series of reforms in the Ottoman Empire between 1839 and 1876) by focusing on the various forms of interactions between community leaders and imperial officials, and their economic and social networks.

Who were the leaders of the Armenian communities in the eastern provinces of the Ottoman Empire in the mid-nineteenth century? What were the main features of the interactions between the leaders of local communities, the imperial authorities and the ordinary members of the communities? Discussion around these simple, yet understudied questions will reveal moments of possibilities in which Ottomanism was a viable option for the empire.

Exploring new ways to reconstruct the history of Armenian communities in the eastern provinces, the

lecture will focus on their agency and achievements, rather than their victimhood.

Yasar Tolga Cora, Manoogian Post-doctoral Fellow, U-M, works on the social history of ethnic and religious groups in the Ottoman Empire with a particular focus on the Armenian communities before the Genocide. He received his PhD in Near Eastern Languages and Civilizations from the University of Chicago in 2016.

His dissertation entitled, Transforming Erzurum/Karin: the Social and Economic History of a Multi-Ethnic Ottoman City in the Nineteenth Century, is a study of an Armenian community in the borderland city of Erzerum in Eastern Anatolia.

Armenia and Russia Sign Agreement

Continued from page 1

Russia's Defense Ministry cited a November 14 statement by the Kremlin saying that the deal will ensure "adequate reaction to armed attacks and other challenges and threats to the security of the parties." The joint force will protect Armenia's and Russia's borders, the ministry added without elaborating.

The contingent set up in 2000 comprises troops from the Russian military base in Armenia and the Armenian army's Fifth Corps. They have held exercises on an annual basis, most recently in October, typically simulating joint military operations against an invading enemy.

It is not yet clear whether the Russian-Armenian force will be enlarged as a result of the agreement negotiated by the two sides for the past

several months.

In an interview with the Moscow newspaper "Izvestia" published on Monday, Sargsian said the agreement will upgrade the status of the joint force headed by an Armenian army general. He said it will also clarify the military unit's mission, composition, command-and-control structure and details of its possible deployments.

"The main task of the United Group of Troops is to identify preparation of military aggression against Armenia and Russia in a timely manner and to repel it jointly with the armed forces of Armenia and Russia," added Sargsian.

Some Azerbaijani observers and even pro-government lawmakers have already denounced the new Russian-Armenian defense accord as further proof of Russian support for Armenia in the Karabakh conflict.

Ասորի Պատրիարքի Այցը Լոնտոնի Զայկական Եկեղեցի

«Ուրախ եմ այցելելու այստեղ Լոնտոնի Հայկական Սուրբ Սարգիս Եկեղեցի առաջնորդ Սրբազանի հրահանգով, Հայ Եկեղեցին ու Հայ ժողովուրդը մեր բարեկամներն են: Ուրախ եմ անդրադառնալու, որ իմ լավագույն բարեկամը եւ հոգեւոր աւագ եղբայրը Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵ-ԳԻՆ Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն է: Մեր բարեկամութիւնը արտայայտութիւնն է մեր երկու Եկեղեցիների աւելի խորը պատմական կապերի» այս խօսքերով իր ողջունի պատասխան խօսքը յղեց Անտիոքի եւ Համայն Արեւելքի Պատրիարք Նորին Սրբութիւն Իգնատիոս Եփրեմ Երկրորդը Նոյեմբերի 27-ի երեկոյեան Լոնտոնի Սուրբ Սարգիս Եկեղեցի կատարած այցի ընթացքին:

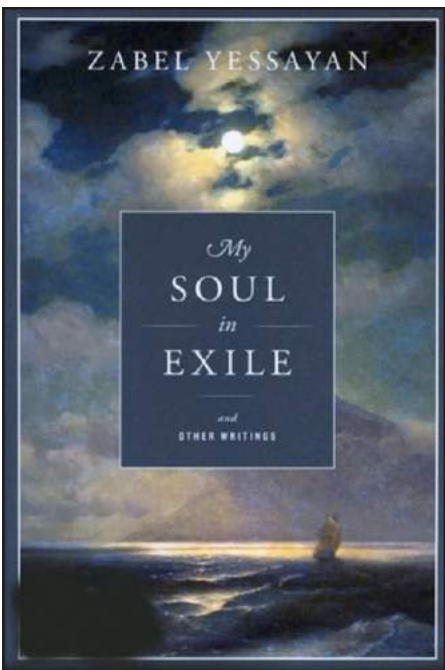
Այցը Հայոց Եկեղեցի Նորին Սրբութիւնը կատարել էր առաջնորդ Մեծ Բրիտանիայի եւ Իռլանդիայի թեմի առաջնորդ, հայրապետական պատուիրակ Գերաշնորհ Տ. Յովակիմ եպիսկոպոս Մանուկեանի հրահանգով: Հրաշափառի արարողութիւնից յետոյ Սրբազան Հայրը ողջունեց Պատրիարք Հօրը եւ նրան փոխանցեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.ԳԱՐԵ-ԳԻՆ Բ-ի եղբայրական ողջունները: Անդրադարձաւ երկու Եկեղեցիների պատմական կապերին, ինչպէս նաեւ հաւատացելոց տեղեկացրեց Հայ Եկեղեցու հետ ունեցած Նորին Սրբութեան անձնական բարեկամութեան մասին: Յաւատարմորէն Հրաշափառի արարողութեան Եկեղեցուն կից գործող Նուարդ Գիւլ-

բենկեան սրահում տեղի ունեցաւ ընդունելութիւն ի պատիւ Նորին Սրբութեան, որի ընթացքում հաւատացեալներն աջհամբոյրի հնարաւորութիւն ստացան:

Նորին Սրբութիւն Եփրեմ Բ Պատրիարքը Լոնտոն էր այցելել օժեկու Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցու Սուրբ Թովմաս տաճարը: Օժման հոգեւորագրարողութեանը, ի շարքս Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցու հաւատացեալների, բարձրաստճիճան հիւրերի, որոնց թւում էր նաեւ Ուելշի Արքայազն Չարլզը, Ասորի Ուղղափառ արքեպիսկոպոս Նորին Սրբազնութիւն Աթանասիոս Մար Թովմայի հրահանգով իրենց մասնակցութիւնը բերեցին նաեւ Գերաշնորհ Տ. Յովակիմ եպիսկոպոս Մանուկեանը՝ առաջնորդ եւ հայրապետական պատուիրակ Մեծ Բրիտանիայի եւ Իռլանդիայի, եւ Գերաշնորհ Տ. Վահան եպիսկոպոս Յովհաննիսեանը՝ առաջնորդ Ֆրնասայի եւ Հայրապետական Պատվիրակ Արեւմտյան Եւրոպայի:

Նորին Սրբութիւնը այցելեց նաեւ Սուրբ Մարկոս Ղատի Ուղղափառ Եկեղեցի, ինչպէս նաեւ Անգլիկան ու Արեւելյան Եկեղեցիների աստացիա, Լորդերի պալատ, խօսեց Սիրիայում տիրող իրավիճակի մասին, քննարկուեցին երկկողմ յարաբերութիւններին առնչուող հարցեր: Այս հանդիպումներին իր մասնակցութիւնը բերեց նաեւ Գերաշնորհ Տ. Յովակիմ եպիսկոպոս Մանուկեանը: «Արեւելք»

Չապէլ Եսայեանի «Յոգիս Աքսորեալ» Գիրքը Թրքերէնով

Թուրքիոյ մէջ լոյս տեսած է ժամանակի առաջատար հայ գրողներէն մէկուն Չապէլ Եսայեանի «Յոգիս Աքսորեալ» գիրքը: «CNN TURK»-ի փոխանցմամբ, Մեհմետ Ֆաթիհ Ուսլուի կողմէ թարգմանուած գիրքը լոյս ընծայած է «Արաքս» հրատարակչութիւնը:

Նշենք, որ Օսմանեան կայսրութեան անկման ժամանակաշրջանին վերաբերող այս ստեղծագործութիւնը առաջին անգամ հրատարակուած է Վիեննայի մէջ՝ 1922-ին:

«1878թ. Փետրուարի 5-ին Սթանպուլի Սկիւտար թաղամասը ծնած, Սորպոն կրթութիւն ստացած Չապէլ Եսայեան (Չապէլ Յովհաննիսեան) ամէն անցնող օր աւելի ու աւելի կը ճանչցուի Թուրքիոյ մէջ: Պատճառը ոչ միայն այն է, որ

Տիարպէքիրի Սուր Թաղամասը Ամբողջութեամբ Փլուած է. Սէլիմա Տողան

Օրեր առաջ Տիարպէքիր (Տիգրանակերտ) այցելած Թուրքիոյ Մէճլէսի հայազգի երեսփոխան Սէլիմա Տողանի համաձայն, քաղաքի Սուր Թաղամասը ամբողջութեամբ փլուած է: Տողան այս մասի խօսած է «Ակօս»-ին, չափունելով նաեւ, որ իր Տիարպէքիր կատարած այցի ընթացքին այցելութիւն տուած է քաղաքի «Բժիշկներու տուն», «Փաստաբանական կաճառ» եւ հանդիպումներ ունեցած պարզ քաղաքացիներու հետ:

«Տիարպէքիրի ժողովուրդը դեռ յոյս ունի, որ քաղաքը կը վերադառնայ իր երբեմնի անդորրին

ու այդ յոյսը չէ մեռած: Եթէ յոյսը մեռած ըլլար, այս Տիարպէքիրի ժողովուրդը կը լքէր իր քաղաքը», - փոխանցած է Տողան:

Յիշեցնենք, որ Սուր Թաղամասին մէջ գտնուող երկու հայկական եկեղեցիները եւս ծանր վնասներու ենթարկուած են՝ գտնուելով քրտական PKK-ի եւ թրքական բանակի միջեւ եղած բախումներու թատերաբեմ հանդիսացած կէտին վրայ:

Նշենք, որ հայազգի երեսփոխանը անդամ է Թուրքիոյ ընդդիմադիր CHP - Ժողովրդահանրապետական կուսակցութեան:

Յրապարակի Վրայ է Տիցի Սպանութեան Սուր Կողմերու Մասին Պատմող Գիրքը

Պոլսահայ լրագրող, «Ակօս» շաբաթաթերթի հիմնադիր-խմբագրապետ Հրանդ Տիցի սպանութիւնն ուղղորդողներէն էր հան թուածէլ Տիցի սպանութեան մասին գիրք գրած է: Այս մասին կը յայտնէ «Ermenihaber.am» լրատուական կայքը:

Ըստ աղբիւրին, թրքական «T24» լրատուական կայքի տեղեկացմամբ՝ Թոււնճէլ Նշած է, որ Հրանդ Տիցի սպանութեան մուծ կողմերը եւ Ամերիկայի ենիչերիները գիրքին միջոցով փորձած է լոյս սփռել Տիցի սպանութեան անյայտ կողմերուն վրայ:

Ան իր գիրքին մէջ հերքած է իր մասնակցութիւնը սպանութեան՝ նշելով. «Մենք իրականութեան մէջ յանցագործ չէինք: Ես առաջին մարդն էի, որ դուրս եկաւ Հրանդ Տիցի սպանութեան դէմ եւ առաջին յատակ քայլը կատարեց: Սակայն ինչ-որ կեղծոյցի կողմէ ներկայացուեցանք որպէս սպանութիւնն ուղղորդող: Այդ կեղծոյցը այժմ FET («Ֆեթուլլահական ահաբեկչական կազմակերպութիւն») թրքական մամուլն այսպէս կը կոչէ ամերիկաբանակ յայտնի իսլամի քարոզիչ Ֆեթուլլահ Կիլիչի հիմնած համայնքը) կոչուող կառույցն է»:

Յիշեցնենք, որ Տիցի սպա-

նութեան կազմակերպման մէջ մեղադրուող էր հան թոււնճէլ 2013 թուականին տուած ցուցմունքներով ամբողջ մեղքը բարդած էր այն օրուան հետախուզութեան վարչութեան պետ Ռամազան Աքչուրէքին եւ վերջինիս յանցաւոր խումբին վրայ:

Թրքական «Նուրրիյէթ» թերթը ներկայացուցած էր որոշ հատուածներ Թոււնճէլի ցուցմունքէն, ուր ան նշած էր. «Հրանդ Տիցի սպանութեան հետ պետութիւնը կամ կիւլչի կրօնական համայնքը կապ չունին: Սպանութիւնը իրականացուած է «էրկենէքոն»-էն աւելի բարձր կազմակերպութեան կողմէ»:

հրատարակուին թրքերէնով», - կը գրէ «CNN TURK»:

Նշենք, որ աւելի շուտ «Արաքս» հրատարակչութեան կողմէ հրատարակուած են նաեւ Եսայեանի «Արդարութեան ձիւ», «Աւերակներու մէջ», «Մեկհա Նուրի Հանըմ» գիրքերը:

«ՀԱՅ ՏՈՒՆ»

«Յայրս կ'ըսեր, Որ Եթէ Օտարի Յետ Անուսնանա, Կը Սպաննեմ Քեզ»

ԴՈՎՏ. ՅՐԱՅՐ ԾԵՊԵՏԵԱՆ

Սանթիակո, Չիլի: Նոյեմբեր 2016: Թէեւ Չիլիի ֆուտպոլային աշխարհին մէջ նաեւ ստեղծած է իրեն յատուկ առասպել մը՝ յար եւ նման Լատին Ամերիկայի իր դրացի երկիրներուն, բայց նաեւ ունի աշխարհագրական ու բնութեան իր տուեալներուն իւրայատուկութիւնները: Հետաքրքրական է նաչիլ Չիլիի քարտէսին, Հարաւային Ամերիկայի հարաւարեւմտեան շրջանին, որուն ուղղահայեաց եւ բարակ-երկար տարածքը ուշադրութիւն կը գրաւէ: Ունի բնութեան ստեղծած եւ շնորհած գեղեցկութիւնը: Եթէ Սանթիակո մայրաքաղաքին ամբողջ տարածքը խճողուած է ծառերով եւ շրջապատուած է լեռներով, սակայն երկրին արեւմտեան ովկիանոսի շրջանը կը գլխ ու կ'անցնի ամէն գեղեցկութիւն: Երկիրը զարգացած է եւ կամաց-կամաց սկսած է յառաջիադարաց արձանագրել ընկերալին-տնտեսական բնագաւառին մէջ՝ անկախ իր մօտիկ անցեալի քաղաքական կեանքի որոշ վերիվայրումներէն:

Սոնիա Գրիթիսեանը ծնած է Չիլի: Հայրը Կելիպոլէյն եւ մայրը՝ Պուրսայէն, եւ Յեղասպանութենէ ետք, անցնելով մէկ գաղթօճախէն միւսը, կաջ հաստատած են Չիլի: Եւ Սոնիայի հօր ապրած Յեղասպանութեան արհաւիրքը անոր մէջ կերտած էր ապրելու եւ կեանքը շարունակելու գորաւոր հիմք: Ասկէ ալ կը բխի իր պատգամը, թերեւ «գզուշացումը» իր դատեր Սոնիային: «Եթէ օտարի հետ ամուսնանաս, կը սպաննեմ քեզ»:

Սոնիան հնազանդած էր իր հօրը «պատգամին»: «Սպասեցի, եւ բախտս Ալպեր էքմէքճեանն էր»: Ալպերը, որ Պէլչուի մէջ իր օրերուն վաստակ շահած հեծելարշաւի ախոյեան մարզիկ եղած էր, 1960-ական տարիներուն կը հաստատուի Չիլի՝ հայկական իր կեանքը շարունակելու տեսլականով:

«Հօրս համար ուրիշ լաւ բան չկար, քան՝ ուրիշ հայ մը»:

Նազար եւ Նատիա Պալոյեանները կը համարուին Չիլիի հայկական գաղութի երիցագոյն անդամներէն, երեւի՝ ամէնէն երէցները: Նազարին ծնողքը Խարբերդէն եկած է, իսկ Նատիան՝ Պոլիսէն գաղթած: Նատիային մէջ տակաւին կաջ վոսփորեան ջերմութիւնը եւ աշխուժութեան զօրութեան ճաշ պիտի պատրաստեմ», ըսաւ ինծի:

Նազարին հայրը ու իր նման համախոհներ 1950 թուականին

Սանթիակոյի մէջ գնած ու հիմնած են Հայ տունը: Հոն, ուր հայեր պիտի համախմբուին: Բաւական մեծ տարածք՝ պարտէզ ու սրահներ ընդգրկող այս կեդրոնը կը գործածուի մօտաւորապէս երեք հարիւր հոգի հաշուող փոքրաթիւ հայ գաղութի հայկական կեանքին շարունակականութեան համար: Երբեմն-երբեմն կը մատուցուի Ս. պատարագ՝ այցելու հայ կղերականի մը կողմէ, նաեւ կը կազմակերպուի հաւաքով, կը կատարուին խաղեր ու շաքաթ օրերը՝ հայերէն դասընթացք: Պարտէզին մէջ նաեւ գետեղուած է խաչքար եւ Յեղասպանութեան նուիրուած յուշակոթող: Նոյն հայն է, որ որոշած է ապրիլ:

Ու՝ Նազարին յուշերը: «Հօրս համար ուրիշ լաւ բան չկար, քան ուրիշ հայ մը»: Եւ այդ «ուրիշ հայը» հայ պահելու համար ոչ մէկ ճիգ խնայած է կազմակերպելու համար այս հայկական գաղութը:

Շաքաթ, 12 նոյեմբեր 2016: «Հայ տուն»-ին մէջ նստելով՝ կը վաչելեմ այս պզտիկ Հայաստանը: Թէեւ շատ հեռու է մեծ Հայաստանէն, բայց հայու կարօտը կը մօտեցնէ սրտերը, զգացումները, յիշատակները, պաշարը, ափիւլքեան մարտահրաւէրները: Թէեւ հայկական այս փոքր «գուճարտակ»-ը կը մարտնչի ինքն ալ իր գոյապայքարին համար եւ իր ապրած իրավիճակին մէջ, բայց կաջ գիտակցութիւնը: Թէեւ լեզուն կը նահանջէ, բայց տակաւին վառ կը մնայ զգացումը: Եւ «Հայ տուն»-ին մէջ, շրջապատուած հայկական այս փոքր խմբակով, կ'ապրիմ այս «գզացումները»:

Նազարի Նազարը ծնած է Չիլի: Մեծ ծնողքը եկած են Չիլի Յեղասպանութենէ ետք: Սիրած է երաժշտութիւն եւ հետեւած է ձայնամարզութեան: Կեանքի պայմանները եղած են տարբեր, եւ ան նետուած է լրատուական ասպարէզ, բայց միշտ պահելով իր առաջին սէրը՝ երաժշտութիւնը:

«Հայկականութիւնը զգացում է ինծի համար եւ ոչ թէ՛ միտք ու տրամաբանութիւն», Նազարին է խօսողը: «Եւ որքան որ մեծնամ, մէջս այդքան աւելի կը զօրանայ այս հայկական զգացումը»: Նազարին կը ցաւի, որ հայերէն չէ սորված իր մանկութեան եւ պատանեկութեան տարիներուն: Բայց իր մէջ գորաւոր է Յեղասպանութեան ցաւը: «Յեղասպանութեան հարիւրամեակի ձեռնարկներուն, երբ կ'երգէի երգչախումբին հետ, սկսայ լալ: Գիտակցեցայ, թէ ցաւը որքան խորունկ չափով առկայ է իմ արեանս մէջ», ըսաւ Նազարին:

Վիզին Բալայեանը Հայաստանէն է: Երիտասարդ հայտորդի, որ ուսանած է Կիւրրոսի Մելգոնեան կրթական հաստատութեան մէջ: «Թափառած» է հայկական մէկ գաղութին միւսը՝ հասնելու համար Սանթիակո: Եւ չէմ գիտեր, թէ Սանթիակոն վերջին հանգրուանն է երիտասարդ Վիզինի համար: Բայց ան իր ստացած հայցի ամուր դատարարութիւնը ի սպաս կը դնէ Չիլիի հայկական գաղութին: Ամէն շաքաթ օրերը կաջ հայերէն դասընթացք, եւ Վիզինը կը սորվեցնէ մայրենին:

Վերծինիա էքմէքճեանը փոխտենապետն է հայկական գաղութի վարչութեան: Ան կը գիտակցի, թէ «Հայ տուն»-ը բոլոր հայերը միացուց: Ներկայ «Հայ տուն»-ը ծախած են, բանակցութիւնները իրենց վերջնական փուլին մէջ են՝ նոր հողատարածքի մը գնման համար, աւելի լաւ վայրի մը մէջ եւ տարբեր յարմարութիւններով: Հոն պիտի կառուցեն եկեղեցի եւ կեդրոն, բայց գաղութը ներկայ տունը տակաւին կը գործածէ՝ մինչեւ նոր կեդրոնի վերջնական դասաւորումները: Վերծինիան կը խօսի Յեղասպանութեան մասին: «Յեղասպանութեան մասին կը խօսիմ արդարութեան եւ ճշմարտացիութեան համար եւ չեմ ուզեր, որ մարդիկ մեզի մեղքանան», ըսաւ ան: Վերծինիան խօսեցաւ նահատակներու սրբադասման մասին ալ: «Սրբադասումը հայկական նոր ուժ ներմուծեց մեր կեանքերուն»:

Ուզեցի հետեւիլ հայերէն դասընթացին, թէ ինչպէ՛ս Շաքէն եւ էմիլիան՝ չափահասներ, հատիկ-հատիկ հայերէն տառերը կը սորվին ու կը գրեն: Հայուն գոյապայքարի ճանապարհին է, որ պէտք չէ ընդհատուի...»:

Պէտք էր, որ մեկնէի: Ուրախ էին տեսնելով, որ հայ մը եկած է եւ իրենց կ'այցելէ: Իրենց աչքերուն եւ խօսքերուն մէջ կար այդ արտայայտութիւնը: Եթէ մէկ կողմէ քաջալերուած էին, բայց նաեւ կ'անդրադառնային, որ իրենք ալ մէկ մասնիկն են հայկական մեծ ընտանիքին՝ Հայաստանին եւ սփիւռքին: Եւ զգացի, որ կ'ապրէին այդ արժէքին պահէ, թէկու՞ղ կարճ հանդիպումով, բայց՝ իրական:

Եւ դարձեալ Նազարն է խօսողը, որուն առողջական վիճակը թէեւ շատ քաջալերական չէ, բայց ան ուրախ մարդն է՝ գուարթ հոգիով: Ժպտող դէմքին՝ ըսաւ ինծի. «Երեւի շուտով կը մեկնիմ... Բայց չեմ գիտեր, ո՞ւր պիտի երթամ...»:

Նազարին ձեռքը ամուր սեղմեցի եւ իր այդ ուրախ աչքերուն նայելով՝ ըսի իրեն. «Մեկնելէդ առաջ պէտք է, որ եկեղեցին եւ

պանութեանը մասին: «Յեղասպանութեան մասին կը խօսիմ արդարութեան եւ ճշմարտացիութեան համար եւ չեմ ուզեր, որ մարդիկ մեզի մեղքանան», ըսաւ ան: Վերծինիան խօսեցաւ նահատակներու սրբադասման մասին ալ: «Սրբադասումը հայկական նոր ուժ ներմուծեց մեր կեանքերուն»:

Այդ խմբակին մէջ է նաեւ չիլիցի Հիւկո Տիագը, որ երաժիշտ երիտասարդ մըն է, կը նուագէ օպուռայ երաժշտական նուագարանը: Եւ ան իր ուսումնասիրութիւններուն մէջէն բացառուած է, թէ օպուռան սերած է հայկական տուտուկէն: Եւ իր մէջ սկսած է արթննալ մէկ կողմէ հետաքրքրութիւն, բայց նաեւ սէր՝ հայութեան եւ հայկական մշակութի համար: Հիւկո կը սորվի հայերէն խօսիլ ու գրել: Ուզեցի հետեւիլ հայերէն դասընթացին, թէ ինչպէ՛ս Շաքէն եւ էմիլիան՝ չափահասներ, հատիկ-հատիկ հայերէն տառերը կը սորվին ու կը գրեն: Հայուն գոյապայքարի ճանապարհին է, որ պէտք չէ ընդհատուի...»:

«Հայ տուն»-ը շինեմ: Հօրը աւանդն է, որ պէտք է շարունակես»:

Չեմ գիտեր՝ ե՛րբ նորէն պիտի տեսնեմ Նազարը եւ Սանթիակոյի հայկական փոքր «գուճարտակը»: Երեւի օրերը ցոյց կու տան: Բայց կայ «Հայ տուն»-ը, որուն ջերմութիւնը ապրեցայ ու պիտի շարունակեմ ապրիլ հեռուէն, որովհետեւ անիկա ապրող իրականութիւն է: Հայուն աւանդն է, հայուն հպարտութիւնը, այն հայուն, որ որոշած է ապրիլ:

«Հայ տուն»(եր)-ը: Չիլի եւ քիչ մը ամէն տեղ: Փոքր տուն(եր), որոնք միասին, քով-քովի գալով՝ կը կազմեն հօր եւ մեծ Հայաստանը:

Եւ այս «Հայ տուն»(եր)-ը՝ Մեծ Հայաստանը, հայօրէն ապրելու եւ իբրեւ հայ գոյատեւելու գրաւական կը հանդիսանան, ուստի անպայման պէտք է գուրգուրալ անոնց ու պահպանել:

MEHER BABIAN, D.D.S.
General Dentistry

1111 S. Glendale Avenue
Suite 206
Glendale, CA 91205

Tel: (818) 547-0884
Tel: (818) 547-1476

ՄՈՎՍԵՍ ՊՉԱՔՃԵԱՆԻ ԳԼՈՒԽԳՈՐԾՈՅԸ՝ «ԱՆԳՈՂԻԿը ԵՆ ԱՆԺԱՄԱՆԳԵԼԻՆ» վԷԱԿը (Իր շիջումին առիթով)

ՍԱՐԳԻՍ ՎԱՅԱԳՆ

Բազմալար եւ բեղուն գրող էր Պչաքճեան: Ապացոյց՝ գրախօսուող երկու հատորներէն առաջ լոյս ընծայած իր գործե՛րը, որոնք կը կոչուին՝ «Անկարելի կարելին»՝ թատերգութիւն (1973), «Բարե՛ւ, Հայաստան»՝ էսքիզներ (1975), «Կեռասի ժամանակէն Վերջ եւ Առաջ»՝ պատմուածքներ (1983), «Լուսաք Փռուած Տանիքի Վրայ»՝ գրանկարներ (1987), «Միծեռնակները Պիտի Չսարսափին Խրտուիլակներէն»՝ վէպ (1990), «Լուսաւոր Աչքերով Օտարականը»՝ վէպ (1993), «Անկատար Վերծանումներ»՝ գրանկարներ (1997), «Մինչեւ Վերջինը Արեւներուն»՝ բանաստեղծութիւն (2001), «Աշխարհահայաց Պատուհան»՝ ակնարկներ (2002):

Եւ այս բոլորը՝ ինքնատպութեան բարիքներով օժտուած եւ արուեստով յագեցուած իրագործում ստեղծագործութիւններ՝ որոնք սփիւռքի արդի գրականութեան լաւագոյն գրողներու շարքին կը դասեն զինք: Բայց ան չբաւարարուելով արդէն տրուածով՝ ահա կը հրամցնէ մեզի իր նոր ու ծաւալուն նուաճումը՝ «Անցողիկը Եւ Անժամանցելին» երկհատորեայ վէպը՝ մօտ 850 էջերով:

սկզբանէ, ցցուն, սուր անկիւններ ունին իրարու հակադրուած. տարբեր ենթահող ու անցեալ, այլակերպ նկարագիրներ, հակադիր մտածողութիւն եւ կնճռոտ յուզաշխարհ: Սակայն եւ այնպէս, անդիմադրելի ձգողականութեամբ մը գիրար փնտռող, գիրար ամբողջացնող՝ ուր սեռն ու սէրը հաւասար դեր ու կշիռ ունին: Սիրով վէպը անդադար կը հիւսուի եւ կը քակուի բաժանումի եւ միաւորումի մակընթացութեամբ եւ տեղատուութեամբ, կարօտի մերձեցումներով եւ մաշեցնող բաժանումներով, որոնք ի վերջոյ կը յանգին վերջնական լուծումին՝ բաժանումին: Այս՝ «անցողիկն» է, ժամանակաւորին բաժինը, մինչ Յովսէփին հայութեան կառչելու, հայրենի հողին, ոգիին, ժողովուրդին արիւնին հաւատարիմ մնալու անընկճելի որոշումը «անժամանցելի» է: Վէպին գլխաւոր բախումը այս է, դրսեւորուած երկու այդ նկարագիրներուն անհամատեղելիութեան պատճառով: Յովսէփի՝ ներսոյց, խոհուն, մտորուն, միշտ

հարցադրող, պրպտող ու խորապէս վերլուծող գեղապաշտ հոգի մը, բայց նաեւ միսի հաճոյքներուն հանդէպ տկար ու զիջող, մինչ վերոնիք՝ ճնշող անհատականութեամբ օժտուած, համարձակ ու խիզախ, նախապաշարունակէ՛ ձերբազատուած եւ տակաւին արկածախնդիր ու կենսասէր կին մը: Բախումը անխուսափելի է, հակառակ երկար ձգձգումներու եւ ետեղարձներու:

Այս տակաւին «անցողիկ» պատճառն է: Կայ նաեւ «անժամանցելին»: Յովսէփին հայկականութեան, ազգային ինքնորոշութեան ձգտող անխուսափելի ընդհարումը՝ վերոնիքին ազգերու բաժանուածութեան դէմ համամարդկայնութիւն եւ քիչ մըն ալ անիշխանականութիւն հետապնդող դաւանանքներուն հետ: Բաժանումին իսկական պատճառը այս է: Զգացականի, ոգեկանի եւ տրամաբանութեան փոթորիկուն գուպարէ՛ մը ետք եզրայանգուած լուծում մը՝ ցլազգիւնորէն ապրուած:

հիտ որպէս կերպար տակաւին չունի վերոնիքի մը տիպարային շոշափելի թանձրութիւնն ու կշիռը: Լոկ ուրուագիծ մըն է, աւելի ճիշդը՝ խորհրդանիշ մը՝ որ կը կարօտի զարգացումի եւ մշակուածի՝ դառնալու համար կենդանի եւ ինքնորոշ կերպար մը լիարիւն:

Երկրորդական հերոսներէն յաջող է նաեւ Յովսէփին եղբոր՝ Համբարձումին կերպարը: Ան երկու իւրայատուութիւն ունի. որպէս անհատ մարդ լիարիւն ներկայութիւն է իր մտածելակերպով՝ պարզ ու խոնարհ կենցաղով եւ մանաւանդ իր մաքուր, ջինջ ու զուլալ ներաշխարհով եւ աշխարհաւարձընողութեամբ: Տաք սիրտ, մեծհոգի տղայ մը՝ եղբոր հանդէպ տածած իր անասման սիրով եւ նուիրումով: Իր կերպարը նաեւ խորհրդանիշն է հայրենասէր հայ պարզ մարդուն, որ անդրդուելի սկզբունքային մտածողութիւն եւ կեցուածք ունի հայութեան եւ անոր պահպանման մասին, առաջին վայրկեանէն իսկ դիրքորոշուելով Յովսէփին՝ վերոնիքի հետ կապին կամ ամուսնութեան դէմ: Հայու խղճին տարեբային ձայնն է ան:

Տիպարային մարզէն ներս էական նորութիւն մըն է վէպին մէկ այլ հերոսը, որ պատկանելի ու ամենազօր, բայց անտեսանելի ներկայութիւն է վէպին գրեթէ բոլոր էջերուն մէջ: Ան Գրո'ղն է (չշփոթել հեղինակ Պչաքճեանին հետ), սանձարձակ երեւակայնութեամբ օժտուած, ստեղծագործական տենդով վարակուած, որ ունի արարչական ոյժ եւ կարողութիւն եւ կը ստեղծէ, կը խմորէ տիպարները, կը ձեւաւորէ միջոցաւերն ու պատահարները ըստ իր կամքին ու քմահաճոյքին կամ ֆանթեզիին այնպիսի կամայականութեամբ, որուն հանդէպ Յովսէփի յաճախ կը փորձէ ընդվզել, թօթափել անոր բռնատիրական լուծը, բայց, ի վերջոյ, ըլլալով անոր արարածը՝ կը հարկադրուի հլու-հնազանդ ենթարկուել անոր կարգադրութիւններուն:

Շար.ը էջ 19

MARTIAL ARTS - ORGANIZED by GAIÐZ YOUTH ORGANIZATION

SEVAK HAKOBYAN
4th dan
INTERNATIONAL MASTER OF MARTIAL ARTS
WORLD RECOGNIZED MEMBER OF ADAPTIVE SPORTS

- ❖ MARTIAL ARTS
- ❖ SELF-DEFENSE
- ❖ FOR MEN, WOMEN, CHILDREN & PEOPLE WITH DISABILITIES OF ALL AGES

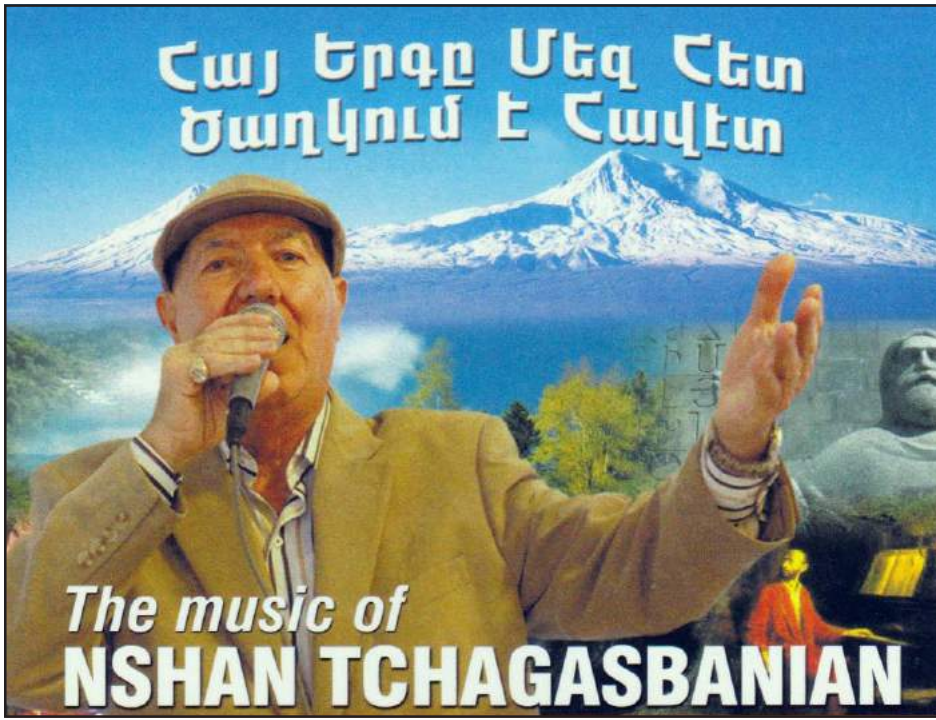
WORLD RECOGNIZED INSTRUCTOR

❖ FREE for PEOPLE With DISABILITIES - GREAT RATES for FAMILIES & STUDENTS

ADDRESS: 1060 NORTH ALLEN AVENUE, PASADENA, CA 91104
For registration and info text: 626-926-7224 or email: info@gaisz.net

FOLLOW US ON: @Gaidzyo; Gaidz Youth Organization; @GaidzYouth

ՆՇԱՆ ՋԱՂԱԳՊԱՆԵԱՆ

ՎԱՐՅԵ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ

Նշան Ջաղաղապանեանը համայնքում սիրուած, յարգուած ժողովրդական եւ ազգային հայրենասիրական երգերի կատարող է, ով հաճուքով հանդէս է գալիս տարբեր բեմահարթակներում, տարբեր միջոցառումների ժամանակ, առանց ուշադրութիւն դարձնելու միջոցառման թեմայի, միջոցառման, մասնակիցների, կամ էլ թուաքանակի վրայ: Իր գործը երգելն է եւ իր երգով հանդիսատեսին հաճուք պատճառելը:

Նա երգում է հանդիսատեսի համար, երգում է եւ իր երգով ձգտում գրաւել ունկնդրին, երգում է եւ ինքն իր մէջ ուրախանում, ցնծում, որ եւս մի երգով ինքը կարողացաւ մարդկանց մօտ յիշողութիւններ, սեր արթնացնել դէպի հայրենիք, դէպի երգն ու պարը՝ համախմբութիւնը...

Իսկ իր կողմից բարձր ճաշակով ստեղծած տեսաձայնաերկերով դիտողներին ծանօթացնում է Երեւանին, Հայաստանի տարբեր բնապատկերներին, տեսարժան վայրերին, կոթողներին, պատմամշակութային օջախներին: Այդ տեսաձայնաերկերը դիտելով ոչ միայն ըմբռնում են Նշան Ջաղաղապանեանի երգերը, այլեւ կարող են շրջապատում չհասնելով, Արցախում, սփիւռքի հայկական օջախներում: Եւ այդ տեսաձայնաերկերում էլ ցուցադրուող պատկերները լրացնում են մէկը միւսին, ցուցադրելով երգչի պատկերացումները նրա տեսլականը ընտրուած երգի եւ տեսանկյան միջոցով:

Եթէ դիմում էք Նշանին, ինչ որ միջոցառմանը մասնակցելու եւ այնտեղ երգելու առիթով, նա չի մերժի, եթէ մէկ այլ տեղ հրաւիրուած չլինի նոյն ժամանակահատուածում: Հաճելիօրէն մարդամօտ, ընկերական եւ բարեացակամ անձնաւորութիւն է, ով ցանկանում է մարդկանց հաճուք պատճառել իր կատարած երգերով, պահպանել, հնչեցնել երգերը հայկական սփիւռքում, նպաստելով այդ երգերի տարածմանը, ինչ որ չափով նպաստելով հայապահպանմանը: Յաճախակի էլ երգեր է ձոնում այս կամ այն միջոցառմանը նուիրուած, որոնք

էլ հնչեցնում է միջոցառման ժամանակ:

Նշան Ջաղաղապանեանն մի փոքրիկ, բայց սարքաւորումներով յագեցուած ձայնագրման ստուդիա է հիմնել, որտեղ այցելողները ոչ միայն լսում են ճանաչուած երգչի երգերը, այլեւ հիանում են ստուդիայի բարեկարգ, համեստ ներքինով, ճաշակուած հիւրասիրութեան ներկայացուած ուտեստներով ու բարձր տրամադրութեամբ հեռանում, նորից վերադառնալու ակնկալիքով, որովհետեւ այնքան ջերմ ու անմիջական է Նշանը, որ քո անցկացրած ժամերի հասկացողութիւնը չես ընկալում: Այդտեղ կարող են ծանօթանալ Նշան Ջաղաղապանեանի գործունէութեան ակունքներին, միջին մեր ժամանակները: Յուցադրուած լուսանկարները հասկանում են ստեղծակցում, թէ որ բեմերում է հանդէս եկել, ում հետ է հանդիպել, ինչպիսի շնորհաւորանքների ու գնահատականների է արժանացել: Ստուդիան իր աշխարհն է, իր աշխատասենեակը, իր սեփական բեմը, որտեղ ծնունդ են երգեր, որտեղ կատարելագործուում, ճշգրտուում, շտկում են երգերի կատարումները:

Ընտանիքի անդամներն այնպիսի ջերմութեամբ են ընդունում, հիւրասիրում հիւրերին, կարծես իրենց հարազատներն են եկել:

Նշան Ջաղաղապանեան մարդու տեսակն ուսանելի է բոլորի համար» Նրան չես կարող չսիրել կամ չլարգել: Նա շատ բարի է եւ ցանկացող: Շատ է ոգեւորուում իր բարեկամների, հարազատների, ընկերների հաջողութիւններով: Նոյնիսկ այն մարդկանց նկատմամբ, որոնց մեղմ ասած չի յարգում, կոպիտ խօսքեր չի ասում: Իր տեսլականով նրանք էլ մարդ են եւ կարող է ուղղուեն՝ լաւ վերաբերմունք տեսնելով:

Մեծ ծրագրեր ունի, որոնց առնչութեամբ համագործակցում է «ԱՄՆ Հայ Գործեր» միութեան հետ, ներկայ լինելով միութեան բոլոր միջոցառումներին՝ իր երգերով լրացնելով երաժշտական յայտագիրը, միւս երգիչների հետ միասին:

Իր մարդկայնութեան, բարեացակամութեան համար Նշան Ջաղաղապանեանը արժանի է մեծ գնահատանքի:

Վարձք կատար Նշան Չան...

ՅԱՐԱԿԻՑ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐ

ԱՐՄԵՑ ԱՐՄԵՆԵԱՆ

Բազմաթիւ գիտնականներ իրենց ամբողջ կեանքն են նուիրել փաստելու յարակից աշխարհների գոյութեան տեսութիւնը, սակայն նրանց հետազոտութիւնները տեսականից այն կողմ չեն անցել...

Ինչո՞ւ...

Այդ գիտնականները անտեսել են մի կարեւոր փաստ. Այն է՝ ...Ամէնից առաջ Սէր՛ն էր...՛:

Այո, այո, ոչ թէ ամէնից առաջ բանն էր, այլ... Ամէնից առաջ սէրն էր...

Սէրը նոյնիսկ մարդկային քաղաքակրթութիւնից էլ հին է... Ամէն մի ծնունդ պարտական է սիրուն, այսինքն ամէն, ամէն ինչ սիրոյ արդիւնք է...

Ահա այդ սէրն է, որով չափեցած է օրերս Հայաստանում տպագրուած եւ լուսանձեղնուսահայ գրասէր հասարակութեան սեղանին դրուած նոր հատորի ամէն մի էջը...

Հեղինակը՝ հայկական շրջանակներին քաջածանօթ երգչուհի Սեղա Ղարիբեանն է: Նա բազմաթիւ երգերի թէ՛ հեղինակն է, թէ՛ կատարողը...

Եւ հիմա նա հասարակութեանը ներկայանում է որպէս բանաստեղծուհի... Նա իր գիրքը անուանել է «Իմ Աշխարհը»: Յիրաւի մի փոքրիկ գրքի սահմաններում նա կարողացել է ստեղծել այն, ինչ բազմաթիւ գիտնականներ անգոր են եղել... Յարակից մի աշխարհ՝ չափեցած դէպի Մայրը, Հասարակութեանն ու Մարդուն ուղղուած մեծ սիրով...

...Երբ մուտք ես գործում «Նրա Աշխարհը», առաջին հերթին աչքի են գարնում նրա բանաստեղծութիւնների մեղեդայնութիւնն ու սրտառուչութիւնը, յատկութիւններ, որոնք մի աւելորդ անգամ նպաստել են նրա բազմաթիւ բանաստեղծութիւնների երգեր «դառնալուն»:

...Եկէք Զեյ տանեմ իմ աշխար-

հը,- հրաւիրում է բանաստեղծուհին ընթերցողին գրքի նախաբանում... Եւ առաջին իսկ քայլերից յետոյ ընթերցողի համար պարզում է, որ նրա աշխարհը լի է զգացմունքի անկեղծութեամբ, իսկ աշխարհի հորիզոնը Սէր՛ն է՝ մի զգացմունք, որը մարդկութեան պատմութիւնից էլ հին է, եւ որի որեւէ սահման չունենալը մարդկութեանը յայտնի է եղել քաղաքակրթութեան ակունքներում...

...Անչափ սիրառատ սերերն այդ քնքուշ

Օգնում են, որ ես ցրտում ջերմանամ...,- գրում է Սեղան իր բանաստեղծութիւններից մեկում...

Ընթերցող, դու նոյնպէս կարող ես ճաշակել այդ ջերմութեան պտուղները, եթէ մուտք գործես Սեղա Ղարիբեանի կողմից արարուած այդ նուրբ ու սիրառատ աշխարհը...

Կանաչ ճանապարհ թէ՛՛ նորածին գրքին, թէ՛ ընթերցողներին...

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Մեր նախկին պաշտօնակից ծանօթ լրագրող եւ երբեմնի «Նոր Կեանք» շաբաթաթերթի սեփականատէր Տիար Գրիգոր Շէնեան բարձր գնահատելով «Մասիս»ի «Մեր Անկիւնին» սիւնակն ու Յարութ Տէր Դաւիթեանի շահեկան յօդուածը («Տանը լտ թրամփ եւ Սլէյման Ք. Ֆրնաթիէ») 400 տոկար կը նուիրէ «Մասիս» շաբաթաթերթի բարգաւաճման ֆոնտին:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Մի ոմն գնահատելով «Մասիս»ի բովանդակութիւնն ու ուղղութիւնը 100 տոկար կը նուիրէ «Մասիս»ի բարգաւաճման ֆոնտին:

ԱՊԱՔԻՆՄԱՆ ՄԱՐՈՒՆՔ

Մեր թերթի հաւատաւոր ընթերցողներէն Գէորգ Գալուստեան վիրաբուժական յաջող գործողութեան մը ենթարկուած է վերջերս: «Մասիս» շուտափոյթ եւ կատարեալ ապաքինում կը մաղթէ իրեն:

OFFICE SPACE FOR RENT IN PASADENA ՎԱՐՉՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
Գետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝
(626) 398-0506

ԱՍՏՂԵՐԸ ԻՆՉ ԿՐԾԵՆ

ԽՈՅ **Մարտ 21-Ապրիլ 19**
Քեզի նշանակուած պարտականութիւնները լիովն կը կատարես եւ գնահատանքի կ'արժանանաս: Շատ լաւ կը խորհրդածես եւ կուսումնասիրես ծրագիրներդ որպէսզի չզոյժաս: Զամբերութիւնդ շատ կը տպաւորէ գործընկերներդ որոնք չեն կրնար քեզի նմանիլ: Բախտաւոր թիւերդ են: 15,20,24,33,34

ՑՈՒԼ **Ապրիլ 20-Մայիս 20**
Ոեւէ բան որ վախով կ'ընես քեզի շատ նեղութիւն կը պատճառէ: Զաստատ կամք ունեցիր եւ հաւատաւ՝ դուն քեզի: Չէ՛ սովորութիւններդ փոխէ եւ նոր ու օգտակար վերաբերմունքներ կ'ազմե՞ շուրջիններուդ հետ: Շատ զբաղ շաբաթավերջ մը պիտի ունենաս: Բախտաւոր թիւերդ են: 7,14,25,33,34

ԵՐԿՈՒՐԵԱԿ **Մայիս 20-Յունիս 20**
Անցեալի ըրած սխալներդ ուղեցոյց ունենալով՝ կը խուսափիս ծախողութիւններէ եւ դուն քեզի խոստացած ես անպայման յաջողիլ: Աիրելի ճշմարտութիւն մը գիտես բարեկամի մը մասին որը քեզ կը ստիպէ հեռանալ այդ անձէն: Օրերդ ուրախութեամբ անցուր: Բախտաւոր թիւերդ են: 6,14,17,26,32

ԽԵՑՁԵՏԻՆ **Յունիս 21-Յուլիս 22**
Կամքդ ու գործելակերպդ հիացում կը պատճառեն բարեկամներուդ որոնք կը փորձեն հետեւիլ օրինակիդ: Ընտանեկան կեանքդ շատ լաւ ընթացքի մէջ է, սակայն լաւ կ'ընես եթէ քիչ մը աւելի մտիկ ընես կեանքի ընկերոջդ պահանջներուն: Բախտաւոր թիւերդ են: 1,24,29,34,36

ԱՈՒԻԾ **Յուլիս 23-Օգոստոս 22**
Խանդավառուած ես նոր ծրագիրներով, որոնք գործիք բարելաւման համար շատ կենսական են: Զիրքերդ կրնաս շատ մը ցելերով գործածել նպատակիդ հասնելու համար: Զանդարտ պահերդ օգտագործել ընթերցելու եւ գիտելիքներու պաշարդ աւելցնելու: Բախտաւոր թիւերդ են: 2,9,13,24,26

ԿՈՅԱ **Օգոստոս 23-Սեպտեմբեր 22**
Ծրագիրներդ յաջողցնելու համար նկատելիօրէն զօրաւոր ցանք կը թափես եւ վճրակամութիւնդ ու բարձրագոյն ճիգդ կը ցուցնես: Գործատեղիի մէջ պատահած դէպքերը քեզի շատ կը ճնշեն եւ կը կաշկանդեն: Մի մտահոգուիր: Բախտաւոր թիւերդ են: 4,9,11,25,29

ԿՇԻՈՔ **Սեպտեմբեր 23-Յոկտեմբեր 22**
Դուն քեզ մի հարցադրեր թէ որքան կարելի է քեզի համար իրագործել քիչով: Բաւական տաղանդ եւ գաղափարներ ունիս, վստահէ անոնց: Դիրքիմացութիւն մը ընտանեկան յարկէդ ներս սաստիկ պիտի խռովէ եւ հիւանդացնէ քեզ: Զամբեր: Բախտաւոր թիւերդ են: 5,11,22,24,30

ԿԱՐԻԾ **Յոկտեմբեր 23-Նոյեմբեր 21**
Շատ կարեւոր շարժառիթի մը նախաձեռնութիւնը քեզի պիտի յանձնուի, լաւագոյնդ ըրէ՛ յաջող դուրս գալու այդ առիթէն: Ընտանիքիդ անդամները նեղութեան մի ենթարկեր քու անձնական գործերուդ համար: Միշտ ներող եղիր: Բախտաւոր թիւերդ են: 7,16,25,28,32

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ **Նոյեմբեր 22-Դեկտեմբեր 21**
Զարց մի ընէր թէ ինչպէս դուրս պիտի գաս մեծածախս ծրագիրէ մը, կեդրոնացիր անոր այլ նամրամասնութիւններուն վրայ: Գործիդ բոլոր պայմանները գոհացնելով հանդերձ, բնաւ գոհ չես արդիւնքէն: Ուրիշին ունեցածին մի նախանձիր: Բախտաւոր թիւերդ են: 10,16,24,28,32

ԱՅԾԵՂՁԻՐ **Դեկտեմբեր 22-Յունուար 19**
Յաճախ ենթադրութիւններ ընելով՝ նեղութեան նիւթեր կ'ստեղծես: Մտածելակերպդ փոխէ եւ իրաւագէտ եղիր: Շուտով երեւան պիտի ելլէ թէ բարեկամներդ մէկը քեզմէ մեծ գաղտնիք մը պահած է: Լուրջ հարց մը մտավախութիւն պիտի պատճառէ քեզի: Բախտաւոր թիւերդ են: 2,15,25,26,33

ԾՈՎԱՆՈՅՇ **Յունուար 20-Փետրուար 18**
Սրտիդ բոլոր փափաքները ընելու համար յարատեւութեան եւ լաւատեսութեան պէտք ունիս, բաներ որ կը պակսին մէջդ: Մի ընդդիմանար գործատիրոջդ պատուերներուն որպէսզի գործդ կորսնցնելու հաւանականութիւն չ'ունենաս: Բախտաւոր թիւերդ են: 6,9,14,25,30

ՉՈՒԿ **Փետրուար 19-Մարտ 20**
Դժուար հարց մը կը բեռնաւորէ քեզ եւ օգնութեան ձեռքերու պէտք ունիս: Միակ լուծումը այս կացութեան եւ մտահոգութիւններդ ազատելու՝ օգնութիւն ստանալն է: Մի վարանիր խնդրելու: Կողակիցիդ սիրտը մի կտրեր անտեղի խօսքերով: Բախտաւոր թիւերդ են: 1,11,15,23,26

Մահ՝ Վաստակաւոր Պատմաբան, Բանասէր Եւ Զայազէտ Կապրիելլա Ուլուհոճեանի

Երկուշաբթի, 28 Նոյեմբերին, 82 տարեկանին՝ յետ երկարատեւ հիւանդութեան իր մահականացուն կնքած է վաստակաւոր պատմաբան, բանասէր եւ հայագէտ Կապրիելլա Ուլուհոճեան:

Ան 1973-էն 2004 դասաւանդած է Պոլոնիայի (Իտալիա) համալսարանին մէջ: 1973-ին, ծանօթ լեզուաբան Լուիճի Հելլմանի փափաքով՝ նշեալ համալսարանին մէջ հայկական ուսմանց ամպլիոն մը ստեղծուած է, ուր սկսած է դասաւանդել Կապրիելլա Ուլուհոճեան եւ որու ղեկավարութիւնն ալ ստանձնած է 1982-էն: Այս մէկը, իտալական համալսարանի մը մէջ հայկական ուսմանց առաջին ամպլիոնն էր: Նախ ղեկավարած է լեզուագիտութեան, ապա միջնադարեան պատմութեան բաժինները: Այդ տարիներու ընթացքին, ան յաջողած է ամրապնդել նշեալ համալսարանին մէջ Հայոց լեզուի ուսումնասիրութեան մակարդակը, իր ջանքերով հիմնուած է համապատասխան զբաղարան:

Երկար տասնամեակներու ընթացքին՝ դասախօսի եւ հետազօտողի իր գործունէութեամբ հայագիտուն հին տիրացած է համաշխարհային համբաւի, հրատարակելով եւ ստորագրելով հարիւրերեակ մը գիրքեր եւ յօդուածներ: Ողբացեալը հասցուցած է մեծ թիւով մասնագէտներ, որոնք այսօր կը գործեն Իտալիա եւ այլուր:

Կապրիելլա Ուլուհոճեան ծնած է Արեւմտեան Հայաստանէն մազապուրծ հայ գաղթական ընտանիքի մը երդիքին տակ: Շրջանաւարտ եղած է Միլանոյի Կաթոլիկ համալսարանի դասական բանասիրութեան բաժնէն եւ խորացած է յունա-լատինական մասնագիտութեան մէջ: Այդ տարիներու մեծ հայագէտ ձանգարլօ Պոլոնիեզի ղեկավարութեամբ ուսումնասիրած է յունական դպրոցի երկերը, մասնաւորապէս բիւզանդացի բանաստեղծ Ժորժ Փիսիտեսի «Վեցօրեայ»-ի հայերէն թարգմանութիւնը՝ զայն համեմատելով յունարէն բնագրին հետ: Այդ երկը դարձած է Կապրիելլա Ուլուհոճեանի աւարտաճառի նիւթը, գորան փայլուն կերպով պաշտպանած է 1958-ին եւ ստացած է դոկտորի գիտական աստիճան:

1979-1980-ին գացած է Հայաստան եւ յաճախած՝ Երեւանի պետական համալսարան, ուսանած է զբաղար, արեւելագէտներէն, հայ հին եւ ժամանակակից գրականութիւն: Միեւնոյն ժամանակ առանձին հետազօտութիւններ կատարած է «Մաշտոց» Մատենադարանին մէջ՝ ուսումնասիրելով Բարսեղ Կեսարացիի «Գիրք Հարցողաց»-ի հայերէն թարգմանութեան ձեռագրերը: Յետագային, ան այդ երկը պատրաստած է գիտահամեմատական հրատարակութեան համար, ինչ որ դարձած է իր ամենէն ծանօթ գործերէն մէկը:

1979-1989 ժամանակաշրջանին Ուլուհոճեան գործակցած է Միլանոյի Հայ ուսումնասիրութեան եւ վաւերագրումի կեդրոնին հետ, որու ընթացքին երկու անգամ մասնակցած է կեդրոնի կազմակերպած գիտարշակներուն, մեկնած է Իրան եւ կատարած՝ հետազօտական աշխատանքներ: Գիտարշակի ժամանակ ուսումնասիրած է հայերէն վիմագիր արձանագրութիւնները եւ որպէս արդիւնք հրատարակած է մենագրութիւն մը նուիրուած՝ Ս. Ստեփանոս Նախավկայ վանքի արձանագրութիւններու հաւաքածոյին:

Կ. Ուլուհոճեան դարձած է Հայ ճարտարապետական վաւերագրերու շարքի խմբագրութեան, միջազգային եւ իտալական բազմաթիւ ընկերակցութիւններու, Հայկական հետազօտութիւններու միջազգային ընկերակցութեան անդամ եւ մասնակցած է Պօ-Արաքս ընկերութեան հիմնադրման: 1991-էն անդամ էր Revue des Etudes Arméniennes-ի գիտական խորհուրդի:

Գիտական գործունէութեան զուգահէտ՝ մեծ աւանդ ունեցած է Պոլոնիայի եւ Երեւանի պետական համալսարաններու միջեւ դասախօսներու փոխանակման եւ ծրագրերու համակարգման ոլորտին մէջ: Իր ջանքերով թորինոյի եւ Վենետիկի մէջ կազմակերպուած են հայագիտական ցուցահանդէսներ, գիտաժողովներ: 2009-ին լոյս տեսած եւ 2015-ին վերհրատարակուած իր «Հայերը» հատորը Նոյեմբեր 5-ին արժանացաւ Մոտենայի «Ալեսանտրօ Թաստի» մրցանակին:

Յուզարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Դեկտեմբեր 1-ին, Փարմայի տաճարին մէջ:

«Նոր Յաւազ»

ՀՈԳԵՐԱՆԳԻՍ

ՈՎՍԱՆՆԱ ՉԱՐԼՔԵԱՆ

ՈՎՍԱՆՆԱ ՉԱՐԼՔԵԱՆԻ մահուն հաշտությունը տեղի ունեցավ 11 Դեկտեմբեր, 2016ին յաւարտ Ս. Պատարագի տեղի պիտի ունենայ Հոգեհանգստեան պաշտօն Ս. Պետրոս եկեղեցու մէջ, 17231 Sherman Way, Van Nuys, CA 91406, որմէ ետք հոգեհաշ պիտի մատուցուի Olympia Banquet Hall 16922 Sherman Way, Van Nuys, CA 91406:

- Խնդրողներն են՝
- Չաւակները՝
- Տիար Ստեփան Չարլքեան
- Տէր եւ Տիկ. Օննիկ եւ Նորա Հաւանճեան եւ զաւակունք
- Տէր եւ Տիկ. Գոգօ եւ Սոնա Չարլքեան եւ զաւակունք
- Տէր եւ Տիկ. Վարուժան եւ Սիւզի Չարլքեան եւ զաւակունք
- Եղբայրը՝ Տէր եւ Տիկ. Արմենակ եւ Հայկանուշ Պոյամեան եւ զաւակունք
- Քույրը՝ Այրի Տիկ. Ազնիւ Պալեան (Թորոնթօ, Գանատա)
- Տէր եւ Տիկ. Ազատ եւ Սոնա Պոյամեան եւ զաւակունք
- Տէր եւ Տիկ. Յարութ եւ Լուսին Պոյամեան եւ զաւակունք
- Տէր եւ Տիկ. Գէորգ եւ Արտեմիս Մոմճեան եւ զաւակունք (Ֆրէզնօ)
- Այրի Տիկ. Աստղիկ Խաչատուրեան եւ զաւակունք
- Օրդ. Քնարիկ Պոյամեան
- Տէր եւ Տիկ. Գոգօ եւ Սիլվա Եսայեան եւ զաւակունք
- Տէր եւ Տիկ. Ստեփան եւ Չապէլ Չարլքեան
- Տիար Գրիգոր Չարլքեան

ՑԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Օսաննա Չարլքեանի մահուն առթիւ փոխան ծաղկեպսակի «Մասիս» շաբաթաթերթին կը նուիրեն:

Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէս Պալայեան \$100

Տէր եւ Տիկ. Միքայէլ Եղան \$100

ՑԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Կէրի Սիւնեանի մահուն առթիւ «Մասիս» շաբաթաթերթին փոխան ծաղկեպսակի եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները:

Տէր եւ Տիկ. Ճորճ Թաւուքճեան \$100

Կարինէ Հազարեան \$200

ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
Address: -----
City: ----- State:----- Zip Code:-----
Country: -----
Tel :----- Email: -----

Օ»ñ 1 3 ԿáóóáóŸ»ñÁ 1 èi 3 Ñ»óçù
«Մասիս» Շաբաթերթին

ՑԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Ռոզին Պապայեանի մահուն առթիւ առթիւ կիրակեան Կրթական Միութեան Կեդրոնական վարչութիւնը յանուն բոլոր կիրակեանցիներուն իր խորագոյնց հաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի բոլոր հարազատներուն եւ համայն ազգականներուն ու բարեկամներուն:

Տիկին Պապայեան երկար տարիներ եղած է Հայկազնի կիրակեան Տիկնանց Միութեան վարչութեան ատենապետուհին, մեծապէս սատարելով կիրակեան վարժարաններուն:

Թող Աստուած անոր հոգին Երկնային Արքայութեան լոյսերուն մէջ հանգստացնէ:

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵՂՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄՈՎԱԵՍ ՊՉԱՔԵՏԵԱՆԻ ԳԼՈՒԽԳՈՐԾՈՅԸ

Շարունակուած էջ 15-էն

Հեղինակն ալ, իր կարգին, կ'ունենայ տկարութեան պահեր իր ստեղծած, արարած հերոսին հանդէպ, իր կամքէն անկախ անսալով անոր ցուցմունքներուն:

Այս նորութիւնը պէտք է նկատել ճարտար գիւտ մը, արդարացունելու համար Յովսէփի տիպարին մանուածապատ որոնումներն ու գալարումները, երեւակայական վերապայ թուիչ քննարկ եւ արտասուվոր իրավիճակներու անոր հետամտութիւնը, որոնք անիրական պատկերներով ու կացութիւններով (ինչպէս՝ խօսող կօշիկներու եւ կամ գովազդ-ցուցատախտակի նկարադժկազ «կենդանի» միջամտութիւնները) կը ստեղծեն երեւութական անհեթեթութիւն մը, որպէս արգասիք Գրողին անսահմանափակ երեւակայութեան եւ, կրկնենք բառը, ֆանթեզիին: Գրողի այս տիպարին գիւտը նաեւ առիթ է ճշդելու եւ հռչակելու հեղինակին բացարձակ ազատութիւնն ու իրաւասութիւնը ստեղծելու իր տիպարներն ու դէպքերը ըստ իր սանձարձակ երեւակայութեան, ճշմարիտն ու իրականը փոխարինելով ճշմարտանմանով եւ երեւութական իրականութեան անդին անցնող ներսուզ գերիւրականութեամբ: Այսպէս. Յովսէփ, Գրողին քմաչք-ֆանթեզիէն ծնած ու ձեւաւորուած՝ չի ներկայանար սակայն մեզի որպէս վերուստ տնօրինուած եւ լարուած մարդամեքենայ մը: Ան օժտուած ըլլալով տոկուն անհատականութեամբ եւ նկարագիրով, անկախ եւ խոր մտածողականութեամբ, արդի մարդու բազմաշերտ ներաշխարհով եւ իր ապրած լիարժեք կեանքով, կը պահէ հարազատօրէն իր մարդկային դիմագիծը: Այս՝ Պապայեանի յաջողութիւնն է: Ան կրցած է պահել լրիւ հաւասարակշռութիւն մը Գրողին, հեղինակին եւ հերոսին միջեւ: Երրորդութիւն մը՝ որ խորքին մէջ հեղինակ Պապայեանին է միայն: Յովսէփին կեդրոնական կերպարը կը մարմնաւորէ այս հաստատումը: Իսկապէս որ բարդ է ան ու կնճռոտ: Ան չ'ընթանար հեզասահ ուղիներէ: էջ առ էջ, հետեւողականութեամբ, տաժանքով կը կերտուին իր հոգեկան եւ մտածողական յատկութիւններն ու ինքնուրոյնութիւնը: Ինքնակերտում մըն է այդ, հակադրութիւններու, տարակոյններու եւ հաստատումներու պարբերական յաջորդականութեամբ: Ընդհանրապէս տրամաբանական կեցուածքներով բնորոշուող, բայց երբեմն ալ անտրամաբանական, ոչ իսկ ճշմարտանմանի սահմաններու մէջ արդարացուած կացութիւններու գործարձակ: Այսպէս. գաւառային Հայլէպէն ժամանած, տակաւին փարիզեան միջնորդտիւն մեքողջապէս չընտելւեցած, ահա ան կը դառնայ գրաւիչ այնպիսի խայծ մը, որուն

շուրջ այնքան հեշտութեամբ կ'աճապարեն խոնուիլ, զիրար հրմշտակել տաննեակ մը փարիզեան գեղուհիներ, որոնց հանդէպ իր միակ դժուարութիւնը ընտրանքի հարցը կը մնայ կարծէք: Աւելին՝ նմանապէս, վերոնրէի նախանձոտ եւ պահանջկոտ սէր-կապն ալ շատ արագ եւ դիւրին անմիջականութեամբ կը հիւսուի: Գրողին ֆանթեզիին որպէս արդիւնք Յովսէփին չափազանցուած այս հմայքն ու գեր-արուի սիրային շահատակութիւնները եթէ չափաւորուած ըլլային, շահողը համոզուութիւնը պիտի ըլլար անպայման:

Ուրիշ վերապահութիւն մը եւս. հարցադրումներու, մտորումներու եւ խորհրդածութեանց անսահման, անվերջ գործածութիւնն է, որ ամէն քայլափոխի, ամէն դիպուածի եւ երեւոյթի հանդէպ կ'արժարծուի, կը յարուցուի, յաճախ կ'ստեղծուի վէպին բնական ընթացքը:

Անկախ այս կէտերէն՝ անկասկած որ արժէքաւոր իրագործում մըն է «Անցողիկը եւ Անժամանցելին»: Հոն կը գտնենք աշխարհ մը բազմերանգ, եռուն՝ կեանքով, խոսովքով եւ մտորումներով: Հայերգութեան եւ մարդերգութեան խոր արձագանգները կան հոն: Կայ սիրույ բազմազարդ ալեւորումը եւ բազմատրոփ հեւքն ու երգը՝ իր բոլոր վերիվայրումներով, յոյսերով, վիշտերով ու խինդերով:

Կայ մանաւանդ մեր Յեղինձա'յնը: Պատմութիւնը: Ճակատագիրը: Արիւնոտ Յիշողութիւնը: Ծայրէ ի ծայր ան համակ թրթռացում է հայութեամբ: Իսկ ամենակարեւորը՝ գրուած է վճիտ հայերէնով մը, որ վայելք է մեր ունկին, տեսողութեան եւ նոյնիսկ ճաշակելիքին, զի «մրգաստանի մը» բոյրով ու գեղով է որ երկնուած է ան: Գեղահիւս, թուրքաւոր եւ ճգրիտ՝ միանգամայն զուսպ ու կուռ, գեղուն ու պատկերաւոր՝ այդ լեզուն հիանալիօրէն դարձած է կրողը հեղինակին ճոխ մտածողութեան եւ հարուստ ներաշխարհին: Արտակարգօրէն վառ ու կենդանի տիպարներ են անոր վէպին գլխաւոր երկու բնակիչները, ուր ազատօրէն կը թեւածեն խտրանքներն ու գաղափարները, ուր՝ հոգեբանական եւ ներաշխարհային եռեկեփումներ կը խլրտին ու կը ծաւալին, կը խորանան նրբակերտ շերտաւորումներով: Տիրապետուած պատմում, գունեղ միջավայր ու միջնորդ, եւ վերջապէս՝ ստեղծագործ երեւակայութիւն՝ այլ նուաճումներն են, որոնք վէպը կը դարձնեն նաեւ հարուստ գանձարան մը հոգեկան եւ իմացական լայն պաշարով: Մնացուն, մեր արձակը հարստացնող ներգործ մը՝ անպայման:

Պապայեանի շիջումով մեր գրականութիւնը կը կորսնցնէ արժէքաւոր արձակագիր մը եւ պարկեշտ մտաւորական մը:

**ՎԹԱՐԻ ԵՆԹԱՐԿՈՒԱԾ «ՇԱՊԵԿՈՆԵՍԵՆ»
ՅՈՒՐԱԿՈՒԵՑ ԳԱՒԱԹԱԿԻՐ**

Պրագրիական «Շապեկոնեսեն» ֆուտպոլային ակումբը պաշտոնապես ձևաչափվել է Հարավամերիկյան գաղափար խաղարկութեան յաղթող: Այդ մասին տեղեկացնում է Հարավամերիկյան ֆուտբոլային կոնֆեդերացիայի մամուլի ծառայությունը:

«Շապեկոնեսեն» Նոյեմբերի 30-ին պէտք է անցկացնել եզրափակիչ փուլի առաջին հանդիպումը կոլումբիական «Աթլետիկո Նասիոնալ» թիմի հետ: Մականո Նոյեմբերի 29-ին բրազիլական թիմին տեղափոխող բուրլիական ինքնաթիռը Մեդելլին քաղաքից 50 կմ հեռավորության վրա վայր էր ընկել, որի արդիւնքում զոհվեցին 19 ֆուտպոլիստ եւ մարզչական ողջ կազմը:

Այդ պատահարից յետոյ «Աթլետիկո Նասիոնալ» առաջարկել էր գաղաթը շնորհել «Շապեկոնեսեն»-ին: Նման վերաբերմունքի համար կոլումբիական ակումբն արժանացել է «Գարի արդար խաղ» մրցանակին եւ արժանացել 1 միլիոն տուլար պարգևավճարի:

**ՅԵՆՐԻՍ ՄԻԽԱՐԵԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՈՒ ԳՆԱՅԱՏԱԿԱՆԸ**

Whoscored.com-ը ներկայացրել է «Մանչեսթեր Եունայթեդ» եւ Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանի վիճակագրութիւնը «էվերտոնի» դէմ Անգլիայի առաջնութեան 14-րդ տուրի խաղում:

Մխիթարեանը 1 հարուած է կատարել դարպասի ուղղութեամբ: Նրա 36 փոխանցումներից թիմակիցներին հասել է 83.3 տոկոսը: 27-ամյա ֆուտպոլիստը 1 անգամ յաղթող է դուրս եկել օդային պայքարում, 2 անգամ յաջողութեամբ շրջանցել է մրցակիցներին, 3 անգամ խլել է գնդակը, 3 անգամ էլ կասեցրել է մրցակցի գրոհը: Մխիթարեանը կանոնները չի խախտել, 1 անգամ յայտնուել է խաղից դուրս վիճակում: Նրա դէմ «էվերտոնի» ֆուտպոլիստները կանոնները խախտել են 3 անգամ:

Մխիթարեանը ստացել է 7.58 գնահատականը: «Մանչեսթեր Եունայթեդում» ամենաբարձր գնահատականին արժանացել է սպանացի կիսապաշտպան Անդեր Էրերան՝ 7.82:

Յիշեցնենք, որ Լիգերպուլում տեղի ունեցած հանդիպումն աւարտուել է ոչ ոքի՝ 1:1: Մեկնարկային կազմում խաղադաշտ դուրս եկած Հենրիխ Մխիթարեանին 85-րդ րոպէին փոխարինել է «էվերտոնի» նախկին խաղացող, բեւզիացի կիսապաշտպան Մարուան Ֆելաինին, որը 88-րդ րոպէին խախտել է կանոնները սեփական տուգանային հրապարակում, իսկ դաշտի տերերը դիպուկ իրացրել 11 մետրանոցը:

**ՖԻՖԱ. ՏԱՐՈՒԱՅ ԼԱԻԱԳՈՅՆ ՖՈՒՏՊՈՒԼԻՍՏԻ ԿՈՉՄԱՆ
ՅԱՒԱԿՆՈՐԴՆԵՐԻ ԵԶՐԱՓՈՎՈՒՅ ԵՌԵՎԱԿԸ**

Ֆուտպոլի միջազգային ֆեդերացիան (ՖԻՖԱ) հրապարակել է տարուալ լաւագոյն խաղացողի մրցանակի յաւակնորդների եզրափակիչ եռեակը՝ պորտուգալացի Կրիշտիանու Ռոնալդու («Ռեալ Մադրիդ»), արգենտինացի Լիոնել Մեսի («Բարսելոնա») եւ ֆրանսացի Անտուան Գրիզման («Աթլետիկո Մադրիդ»):

Քուեարկութեանը մասնակցել են ազգային հաւաքականների գլխավոր մարզիչներն ու աւագները, լրագրողներ եւ երկրպագուներ:

Այս տարի Ռոնալդու «Ռեալի» հետ դարձել է Զեմպիոնների լիգայի յաղթող, Պորտուգալիայի հաւաքականի հետ՝ Եւրոպայի ախոյեան: Մեսին «Բարսելոնայի» հետ նուաճել է Սպանիայի ախոյեանի եւ գաղաթակիր տիտղոսների: Անտուան Գրիզմանը «Աթլետիկոյի» հետ պարտուել է Ախոյեանների լիգայի եզրափակիչում, Ֆրանսայի հաւաքականի հետ՝ Եւրո-2016-ի եզրափակիչում:

**ՅՄՄ-Ի ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԽՈՒՄԲԸ
ՄՐՑԱՇԱՐՔԻ ԱԽՈՅԵԱՆ**

Անցեալ կիրակի, Դեկտեմբեր 4ին, Լուս Անճելուսի կրիֆթ Բարբ քրօսայգիին մէջ տեղի ունեցաւ Լուս Անճելուսի ֆութպոլի Լիկի մրցաշարի աւարտական խաղը: Օրուան ֆինալիստներն էին Հ.Մ.Մ. ընդդէմ Raptors:

Բովանդակ մրցումի ընթացքին երկու կողմերն ալ ցուցաբերեցին հաւասարակշռուած խաղարկութիւն: Հ.Մ.Մ.ի բերդապահը իր ճկունութեամբ բազմաթիւ առիթներով կրցաւ վտանգաւոր կոլեր կասեցնել:

Սոյն ախոյեանական մրցումն աւարտեցաւ Հ.Մ.Մ.ի փայլուն յաղթանակով 1-0 եւ տիրացաւ օրուան բաժակին:

Աւարտին տեղի ունեցաւ յաղթանակի պատշաճ ընդունելութիւն, Փասատինայի Հ.Մ.Մ.ի ակումբին մէջ: Հ.Մ.Մ.ի առեւապետ Վարդան Գոճապապեան ելոյթ ունենալով խրախուսեց երիտասարդ ֆուտպոլիստները, որոնք անցողի վեց ամիսներու ընթացքին ականերեւ դարձան իրենց բարձրորակ խաղարկութեամբ, կարգապահութեամբ եւ յարատեւութեամբ: Այս առթիւ բոլոր խաղացողներն ալ ստացան գնահատանքի յուշանուէրներ:

**ՄԱԳՆՈՒՄ ԿԱՌԱՅԵՆԸ ՊԱՇՏՊԱՆԵՑ
ՇԱԽՄԱՏԱՅԻՆ ԹԱԳԸ**

«Արդէն 11-րդ դասական պարտիայից յետոյ որոշում կայացուեց պատրաստուել թայբրեյքին: Ի՞նչ առաւելութիւն կայանում էր նրանում, որ ես յատուկ չպատրաստուեցի վերջին պարտիային, իսկ ահա մրցակիցը ստիպուած էր դա անել», ... շախմատի աշխարհի ախոյեանութեան մրցախաղի աւարտից յետոյ ասել է գործող չեմպիոն Մագնուս Կարլսենը:

Թայբրեյքում նորվեգացի շախմատիստն ու ուսաստանցի գրոսմայստեր Սերգեյ Կարյակինը անցկացրին արագ շախմատի 4 պարտիա: Առաջին երկուսն ոչ-ոքի աւարտուեցին, իսկ ահա վերջին երկուսում Մագնուս Կարլսենը յաղթանակ տարաւ: Այդպիսով, մրցախաղի ընդհանուր հաշիվը դարձաւ 9-7, եւ նորվեգացի գրոսմայստերը երրորդ անգամ տիրեց շախմատային թագին: Ի դէպ, Մագնուս Կարլսենը հրաշալի նուէր մատուցեց ինքն իրեն, քանի որ Նոյեմբերի 30-ին լրացաւ նրա ծննդեան 26-ամեակը:

«ՌԵԱԼԸ» ՓՐԿՈՒԵՑ ՍՈՒՊԵՐԿԼԱՍԻԿՈՅՈՒՄ

Սպանական Պրիմերայի 14-րդ տուրում կայացաւ այս մրցաշրջանի առաջին Սուպերկլասիկոն «Բարսելոնայի» եւ Մադրիդի «Ռեալի» միջեւ: Գրանցուեց 1:1 հաշիւը: Ուրուգուայցի յարձակող Լուիս Սուարեսի գոլի շնորհիւ կատալոնական ակումբը յաղթում էր մինչեւ 90-րդ րոպէն, սակայն իսպանացի պաշտպան Սերխիո Խանսելոյի ներխուժումը կարողութիւնից:

Պարսելոնայում կայացած հանդիպման առաջին խաղակէսն անցաւ հաւասար պայքարում: Երկու թիմերն էլ ոչ հաճախ ստեղծում էին վտանգաւոր պահեր, սակայն գործն իրական կոլային պահերի չէր հասնում: Թիմերն ընդմիջման գնացին 0:0 հաշուի ժամանակ:

«Պարսելոնայի» խաղը մեծ յոյսեր չէր ներշնչում կատալոնացի երկրպագուներին, սակայն երկրորդ խաղակէսում պատկերը փոխուեց: 53-րդ րոպէին Լուիս Սուարեսը ստանդարտ դիրքի խաղարկման արդիւնքում առաջ մղեց դաշտի տերերին: Բաց թողած կոլից յետոյ «Ռեալը» ակտիւացաւ եւ շուտով կարող էր հաւասարեցնել հաշիւը, սակայն Քարիմ Բենզեման չօգտագործեց իր պահը: Խիստ գոլից յետոյ կատալոնացիները սկսեցին աւելի վստահ գործել եւ 68-րդ րոպէին մօտ էին երկրորդ կոլը խփելուն, սակայն Նեյմարը կորցրեց այս խաղի ամենաիրական կոլային պահը: Բոպէներ անց բրացիլացի յարձակողը չօգտագործեց եւս մէկ հնարաւորութիւն: Վերջնամասում Արքայական ակումբն աւելի շատ էր գրոհում եւ կարողացաւ փրկուել պարտութիւնից: Սերխիո Խանսելոյն 90-րդ րոպէին աչքի ընկավ ստանդարտ դիրքի խաղարկման արդիւնքում եւ վերջակէտ դրեց խաղին:

Այս խաղից յետոյ առաջատար «Ռեալը» պահպանեց «Բարսելոնայի» նկատմամբ 6 միաւորի առաւելութիւնը: Կատալոնական ակումբը երկրորդ տեղում է: